

Ang Kalihukan

Mantalaan sa National Democratic Front
Tuig 12 Gula 2 Regular Isyu

Amihanang Sentral Mindanao
Hulyo - Disyembre 2005

**PAKUSGON PA ANG
TAKTIKAL NGA MGA OPENSI-
BA!**

BHB sa North Central Mindanao Region
nagbansay-bansay pangandam para sa taktikal nga open-
siba

Ang Kober

PAKUSGON PA ANG TAKTIKAL NGA MGA OPEN- SIBA!

Ang Kalihukan

Editorial Box

Hunta Editorial: NDF Regional Executive Council, **Editor:** Vince Remos, **Copy Editor:** Lito, **Kolumnista:** Banagbanag de Liberacion, **Tig-lay out:** Azul Ayala, **Dibuhista:** Jerry

Giagni ang tanang sektor nga mopadala sa ilang tampo sa porma sa artikulo, balita, drowing, pakunot sa agtang, sulat kasinatian, ug uban pa. Mahimo usab kamo nga mopadangat sa inyong mga pagsaway ug sugyot aron mapalambo ang atong mantalaan.

Ang Kalihukan mao ang opisyal nga mantalaan sa NDFP Amihanang Sentral Mindanao

niining isyuha...

Editorial p4

*Mga timan-anang gipamulong p6

***Mga balita sa taktikal nga open-siba**

*Agusan del Sur p7

*Bukidnon p8

*Misamis Oriental p9

*Agusan del Norte p11

***Balita sa Pakigbisog**

*Suhulan sa mga mamumuong panguma Naus-bawan p12

*Suhulan sa pangahoy napat-as-an p13

*Toll fee napaubsan p14

*Mga mag-uuma sa Catuan, Lunao giharas p14

Si Arroyo pagbisita niya sa Cagayan de Oro aron subhan ang Laguindingan International airport

ConCom:

*Kumkom gihapon ni Macapagal-Arroyo p15

*Mga binilanggong politikal hangtud karon anaa pa sa bilanggoan p15

*WTO: Ekonomikanhong

Organisasyong terorista p16

*Kultural p17-18

*Tips sa kaumahan p18-19

*Balita sa laing mga Rehiyon p21

*Imperyalistang US mipakusog sa teroristang isterya sa Mindanao p24

*Pamutbot sa 41D Nasupo! p26

*Wild Dogs: Stand in sa 401st Brigade sa paghimog terorismo p28

*Isnapp p29

*Operasyong saywar ni Col. Macanas gipakyas p30

*Ang unibersal nga deklarasyon sa tawhanong mga katungod p32

*Ang kalainan sa Command Detonated Explosives sa mga Rocket Bomb sa AFP p34

*Mga kalapasan sa tawhanong katungod sa 8th IB ug sa Scout Ranger p37

*Asa na ang gipanghambog sa gobyernong probinsyal ug militar? p38

*Kroswordp39

*US walay ilhong balaud kun dili pabor sa iyang kagustuhan p40

EDITORIAL

Ang Oplan Bantay Laya mao ang pinakaulahing Internal Security Operations (ISO) sa AFP nga nagsugod sa 2001, diin ang katapusang tuig sa implementasyon niini mao ang 2006 nga mao na kuno ang mahukmanong pagpukan sa rebolusyonaryong kalihukan. Aron “bag-ong” paminawon, ang Clear-Hold-Consolidate-Develop gianggaan kini og Win-Hold-Win ug ang Total War ginganlan og Strategy of Holistic Approach.

Subay niini gisugdan niya pag-atake ang F4A sa ulahing bahin sa 2004 ug dayon gisunod niini pag-atake ang F88. Human niini gikonsentrahan usab dayon og dakong pwersa ang F4B sugod sa bulan sa Septyembre 2005. Sa F89 may mga dinagkong reaksyon nga operasyon human atakeha ang usa ka poultry farm. Samtang ginatago o ginapagamay ang ilang kapildihan, ang pipila ka kadaugang nakab-ot sa kaaway ilabina sa F4A gipadako pag-ayo ug giisip nga pang-lahutay na ug mahitabo usab kuno sa ubang natarang gerilya ug rehiyon sa BHB.

Apan dihang misumbalik-atake ang pwersa sa BHB sa mga panggubatan, napugos ang kaaway nga ikonsentra niini ang gagmay ug hilit nga mga detatsment niini ngadto sa dagko. Busa ang nahitabo, miluag ang mga erya sa maniobra sa BHB. Human suspendiha sa GRP ang JASIG gipanawagan sa nasudnong pamunoan ang pagpasubsob sa mga taktikal opensiba aron ipakita sa rehimeng Arroyo nga anaa ang halapad nga suporta sa katawhan sa rebolusyonaryong pwersa ug makatampo pagpalagpot kang Arroyo sa gahum.

Giagbatan usab niining maong mga opensiba ang gihimong pagpamatay sa AFP/PNP death squads sa mga demokratiko ug progresibong mga lider sa mga legal nga kalihukang masa nga usa ka desperadong lakang sa usa ka pwersang nagkalisud-lisod batok sa padayong nagaasdang nga pwersa sa rebolusyon.

Dinhi, signipikante ang gidaghanon sa nalunsad natong mga taktikal opensiba. Nakahimo kita pag-atake sa unang higayon sukad ilunsad ang IBKP sa duha ka mga istasyon sa PNP didto sa Talacogon, Agusan del Sur ug sa Quezon, Bukidnon. Nakahimo usab kita pagpahamtang og aksyong punitibo ug pagsilot batok sa mga gikasilagan ug labihan ka-mangtas nga kaaway sa katawhan. Kining maong mga aksyong opensiba nga mokabat sa 37, miani og 51 ka mga armas sa nagkadaiyang mga kalibre diin ang dakong bahin niini sa mga ulahing kwarto sa tuig na nangalunsad. Tungod sa kalapad

sa langkob sa mga banatan naglibog ang kaaway kun asa niya ibuhos ang dagko niyang operasyon.

Daghan ang nakutlo natong mga positibong kasinatian niini. Gawas nga nakahatag kini og demoralisasyon ug kahadlok sa pipila sa han-ay sa AFP ug PNP, ubay-ubay usab sa ilang han-ay ang nagpabatyag sa tinguhang makighigala kanato. Resulta kini sa pagtuhop sa kaamguhang gibunga sa kusog nga bul-og sa mga kalihukang protesta ug sa krisis mismong politikal ug ekonomikanhon sa nagharing sistema. Ang lain pa, mao nga mahimo gyud diay nato pagpasubsob ang mga taktikal opensiba subay sa nagkalapad ug nagkalalom nga baseng masa kun matngon ug pursigido lang ang mga hingtungdang Komite sa Partido ug Komand sa BHB sa pagpatuman niini. Gawas sa pagsaludo nato sa nakab-ot sa Partido ug BHB, atong saludohan usab ang mga masa sa ilang importanteng tampo lakip ang dugang 8 ka hpr ngadto sa BHB.

Gawas nga miusbaw ang mga armas sa arsenal sa Bagong Hukbong Bayan, miusbaw usab ang gidaghanon sa atong baseng masa. Gumikan kini sa pursigidong gimbuhatong masa ug ang grabeng krisis nga giatubang sa reaksyonaryong rehimen sa natarang politikanhon ug ekonomikanhon. Mas mousbaw pa kini sa umaabot nga tuig tungod sa katabunok ug kapaborable sa kasamtangang kahimtang alang sa pagrebolusyon dungan sa hustong taktika ug mga lakang sa pagpakyas sa lain-laing operasyon

sa kaaway.

Kaylap ug establisado na usab ang atong gimbuhatong pamuhis diin ang matag seksyon sa mga lainlaing panggubatan matngon na nga nagahimo niini. Gidawat na usab kining maong penomenon sa atong mga kaaway sa hut-ong nga adunay mga empresa ug negosyo sulod sa atong mga sonang gerilya ug bisan niadtong atua sa gawas ang mga negosyo. Busa sa umaabot nga mga tuig posibleng makabarog na sa kaugalingon ang ubang mga natarang gerilya nato sa hisgutanang pinansya. Mayorya usab sa mga panggubatan ang nakalunsad na sa minimum nga ang-ang sa tinuod nga reporma sa yuta sama sa pagpataas sa suholan sa mga mamumuong panguma sa kaumahan ug kalubihan, pagpaubos sa toll fee sa kahoy diin daghan sa mga masa ang nakabenepisyo niini. Kaylap usab ang mga kooperatiba nga nagahatag og serbisyo diha sa kaubos sa presyo sa ilang batakang panginahanglanon bisan pa sa EVAT nga mahimo nang 12% 'ning tuiga.

Sa gimbuhatong alyansa ilabina sa lokal nga burukrasya ubay-ubay na ang nanga-estorya nga mga opisyaes lokal. Ang uban gipangsulatan alang sa panaghigalaay. Nakapanimaho niini ang AFP busa nanghulga kini nga ilang pagahimoan og lakang ang mga ehekutibong lokal nga nagsuporta sa rebolusyonaryong kalihukan. Apan ang nakapahimong kataw-anan niini kay may mga retired senior officers, active junior officers ug rank and file sa AFP-PNP-CAFGU ang nagrebelde na pod hinuon nga may direkta ug dili-direktang kontak sa armado o dili armadong pwersa sa rebolusyon.

AK

"MGA TIMAN-ANANG GIPAMULONG"

"Misanting sa kasuko ang akong mga dalunggan. Mipalig-on kinig dugang sa akong determinasyon nga ipatuman ang akong misyon"

- **Ka Awing**, dihang gitahasan sila nga isnaypon ang detatsment sa San Pedro, San Luis kinsa gikaintapan sa kakusog mangilkil sa mangahoyay.

"Ingon nila Gob. Moreno ug Col Colina nakabig na nila ang kasingkasing ug hunahuna sa taga-Lantad?"

- **Usa ka opisyal sa gobyerno**, nga nakabalita sa gihimong pagdagan sa MB sa usa ka M16 sa 8th IB ug gihatag kini ngadto sa mga NPA.

"Pagkaon dili kanyon!"

- **Kini ang singgit sa mga masa sa Balit, San Luis** dihang gipamugos nilang Lt. Col Macanas nga tukuran kini og detatsment.

"Kana silang mga sundalo ang tinuod nga mga terorista didto sa kabukiran"

- **Dems ug uban pa**, sa Lantad, Kibanban, Balingasag kinsa uban sa lain pa, ang gihulga sa 8th IB ubos ni Col. Colina.

"Gamay ra gani ang yuta nga gibasehan sa kwentada; usa lang ug tunga sa ektarya; ang upat ka ektaryang inyong gipatamnan wala na gani apila; kun apilon unsa na kaha kadako ang inyong ma-ganansya?"

- **Korus sa mga masa**, dihang midumili sa sinugdanan ang Adunahang Mag-uuma paghatag sa pangayong usbaw sa suholan kay dako ra kuno; didto sa Quezon, Bukidnon.

"Dili gyud angayan mag-kumander."

- **Usa ka Alyado**, dihang nakadungog sa pagpanghagit ni Col Colina, CO sa 8th IB; sa mga NPA bunga sa kaputong nga susama sa gihimo ni Col. Guru sa 401st Brigade

"Ohw, di man na tinuod."

- **Masa**, nga nakadungog sa gipagarpar ni Col Colina sa radyo nga 13 kuno ka mga armas ang gisurender sa NPA didto sa Lantad.

"Wala man ma-problema ang taga-Lantad tungod kay wala silay kasilyas? Ang giprobemahan nila ang isulod sa kasilyas."

- **Eking Balacuit Command**, dihang nanghambog dayon si Gob. Moreno ug Col. Colina nga lambo na kuno ang pamuyo sa taga-Lantad dihang nakapahimo sila og usa ka kasilyas didto.

MGA BALITA SA TAKTIKAL NGA OPENSIBA

AGUSAN DEL SUR

LA PAZ. Septyembre 5, 2005. Gidis-armahan sa yunit sa Bagong Hukbong Bayan ubos sa Jabbar Salipudan Command si Mr. Mordeno, administrador sa lungsod sa La Paz ug ang iyang duha ka mga police escort. Gikan sa Butuan City ang ilang convoy ug pauli na sa La Paz dihang giharang sila sa BHB sa barangay Osmeña, Agusan del Sur sa mga alas 8:00 sa buntag. Nahitabong kauban diay sa nahisgutang convoy ang mayor sa La Paz busa uban siya sa nadis-armahan. Human mahatagi og warning gibuhian ra sila. Nakuha gikan sa ilang duha ka mga police escort ang 2 M16 rifle, 1 Ingram submachinegun, 1 Galil submachinegun, 1 kalibre 45 at 1 kalibre 38.

Si Mordeno gikasilagan pag-ayo sa katawhan sa maong lugar tungod sa grabeng korapsyon, pag-abuso sa katungdanan ug pagtener og mga armas nga gigamit sa iyang mga hinanib sa pagpanghadlok. Demanda sa mga tawo nga iparesayn siya.

SAN LUIS. Septyembre 2,

2005. Giharas usab sa usa ka tim sa BHB ang Cafgu detatsment sa San Pedro, San Luis pinaagi sa pag-isnapp. Samaron ang usa ka Cafgu sa maong aksyon.

TALACOGON. Agosto 15, 2005. Gisilotan sa 4 ka tawong yunit sa BHB ubos sa Jabbar Salipudan Command ang usa ka abusadong Cafgu nga si Lito Saguitan samtang nagtambong kini sa tukis-tukis didto sa Zillovia. Nahitabo ang maong aksyon sa mga alas-11:00 sa sayong kaudtuhon.

Nakuha gikan sa maong cafgu ang 1 ka ripleng M16 nga gipanag-iya sa regular nga iyang gibadihan samtang nagsugal kini og hantak. Ang maong Cafgu gikaintapan sab sa iyang pangabuso sa maong dapit.

TALACOGON. Septyembre 20, 2005. alas 2:00 sa hapon. Usa

ka masa ang misignit sa M14 sa Cafgu samtang nagpanday kini sa koral sa detatsment samtang gibutang niya ang iyang M14 sa kilid. Dihang nakita kini sa masa iya dayon kining gipugnit dayong dagan paingon sa nahimutangan sa mga kauban.

TALACOGON. Oktubre 10, 2005. Giatake sa BHB ubos sa Julito Tiro Command ang Talacogon Municipal PNP station nga duna 'lay tulo ka mga guwardyang nabilin sa mga alas-6:00 sa sayong kagabhion. Nagsakay sa usa ka trak de karga, maayong pagka-sorpresa sa mga nagguwardiyang polis busa wala gyud kini makasukol dihang gittriggeran kini sa mga anaa sa front seat pinaagi sa M16 ug M203. Misunod ang buto sa Iskward 1 hangtod mihunong ang trak 5 metros tungod sa

istasyon sa atubangang bahin sa target dayong pangambak sa Iskward 2 ug 3 padulong sa ilang posisyon. Milungtad og 3 minutos ang binuthanay kay may usa ka polis pa man nga namusil gikan sa sulod ayha kini misurender dihang maigo. Ang uban nanagan agi sa backdoor sa istasyon. Human mapahunong ang buto gipa-assault ang Iskward 1 samtang gipaatiman usab sa Iskward 2 ang transmitter sa Globe. Ang Iskward 3 maoy naghatag og seguridad sa palibot sa pwersang nag-assault. Nakompiska dinhi ang 4 ka M16, 1 ka VHF base radio ug 1 ka cell phone. Nakatabang ang kusog nga ulan sa pagpanas sa mga tunob sa pwersa busa nasekreto ang ilang pagpaduol sa kalsada mao nga nasorpresa ang mga guwardya.

Didto sa Globe cell site gituboy ang 1 ka kauban aron makakatkat sa koral nga semento. Pagkasulod na niya gitunol ang iyang pusil. Ang security guard mitago sa kasilyas apan misurender ra dayon dala tunol sa iyang shot gun. Gisunog dayon ang kahon nga maoy nagdala sa transmitter.

SAN LUIS. Tungod kay dili na ma-antos sa masa ang iyang ka-abusado, usa ka elemento sa 23rd IB nga si Archie Napungahan, ang gi-isparo sa usa ka tim sa BHB niadtong Nobyembre

12, alas 10 sa gabii. Nahitabo kini didto sa Dona Flavia, San Luis.

SAN LUIS. Nobyembre 20. Nadugangan na usab og 1 ka M16A2 ug 1 ka karbin ang arsenal sa NPA, sa dihang usa ka CAFGU sa detatsment sa barangay Balit, sakop sa San Luis ang milayas dala ang 4 ka armas ug midangop ngadto sa mga kauban.

ESPERANZA. Oktubre 21, 2005. Didto usab sa baryo Agsabo. Usa ka informer sa kaaway ug kriminal nga

si Ricky Cagayan, ang nasapnan ra gyud ug gisilotan sa kamatayon sa usa ka tim sa BHB ubos sa Jabbar Salipudan Command.

BUKIDNON

QUEZON. Septyembre 20, 2005. Usa ka ambus ang gilunsad sa Ernesto Roa "Boyboy" Command batok sa mga security guards sa Ozamis Agricultural Development Inc (OADI Farms) nga gipanag-iyahan ni Pablo Lobregat sa mga alas-3:34 sa hapon.

Ang OADI Farms usa ka dakong asyenda sa tubo (sugar cane) sa barangay San Jose, Quezon, Bukidnon. Ang yutang nasakop sa asyenda inagaw ni Pablo Lobregat pinaagi sa panglingla ug tusong pamaagi batok sa mga umad nga mga Matigsalog ug Talaandig. Busa naghimo ng petisyon ang mga lumad aron mabalik kanila ang yutang ila. Apan hangtid karon walay nahitabo sa ilang petisyon. Busa midangop sila sa BHB ubos sa Ernesto Roa Command aron mahatagan og solusyon ang dugay na nilang problema.

Busa gisilotan sa BHB ang OADI Farms pinaagi sa pag-ambus sa nakasakay sa KIA nga mga security guards. Milungtad lang sa 5 minutos ang buto-buto. Napatay on the spot ang 4 ka security guards ug nasakmit sa BHB ang usa ka M16 ug 4 ka shotgun. Tungod niini daghang mga lumad ang

nangalipay ilabina sa mga nabiktima sa OADI Farms.

IMPASUG-ONG. Septyembre 25, 2005. Alas 11:00 sa gabii. Giatake sa

Globe ug Smart. Ang tower sa Globe ang may dakong kadaot kay mihirig kini.

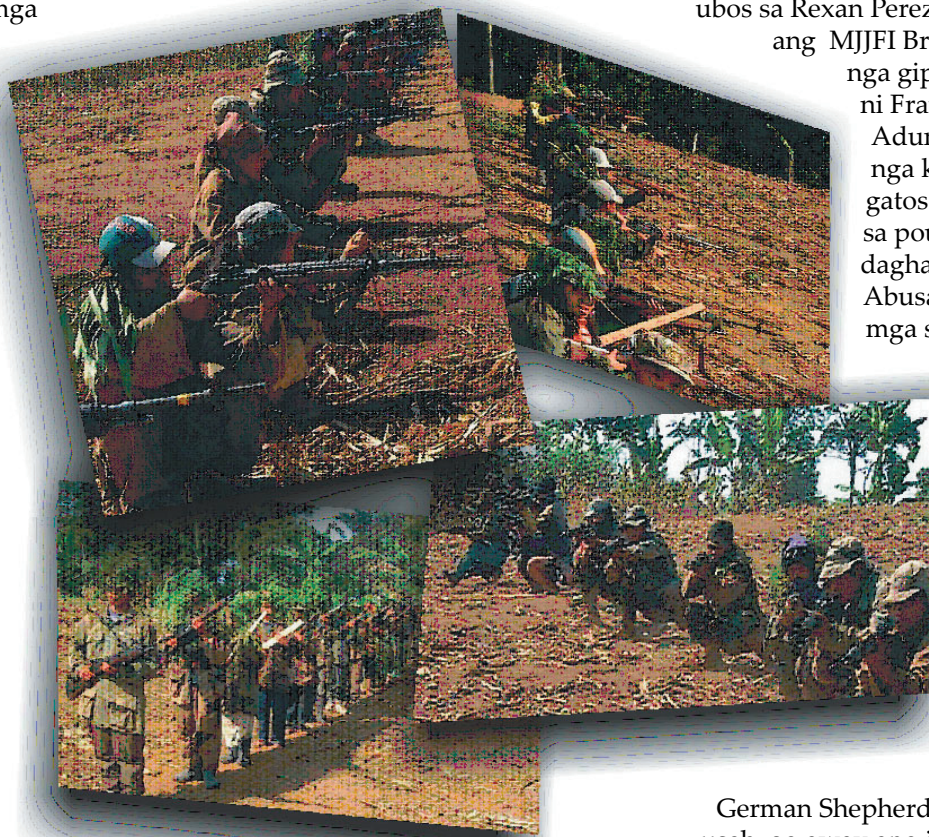
MALAYBALAY. Hunyo 30, 2005. Giatake ug gidis-armahan sa BHB ubos sa Rexan Perez Command ang MJJFI Breeder Farm

nga gipanag-iyahan ni Francis V. Tinsay. Adunay gibanabana nga kapin usa ka gatos ka libo ka manok sa poultry niini ug daghang baboy pod. Abusado kaayo ang mga security guards niini. Kanunay

kinang magpabuto sa mga armas isip kabahin kuno sa pagbantay sa poultry ug nanghasi sa mga tawong moagi sa farm pinaagi sa pagpagukod sa mga iro nga

German Shepherd. Nagapanghagit usab og away ang iyang mga tawo labina kung mangahubog. Adunay tulo ka kaso sa pagpatay ang binuhatan sa iyang mga gwardya sa didto pa mahimutang ang iyang poultry sa Sawaga Alas-as, Dalawangan, Maylaybalay City.

Gabii pa hinahinay sila nga mipaduol sa target apan wala atakeha kay ngitngit pa. Pagka-alas 7:00 sa buntag mababot...

usa ka platon sa BHB ubos sa Rexan Perez Command ang communication facilities sa Globe ug Smart sa barangay Gihian, Impasug-ong, Bukidnon. Gidis-armahan ang upat ka mga security guards ug nasakmit ang usa ka shotgun, usa ka .38 nga rebolber ug usa ka VHF radio. Gipabuthan sa eksplosibo ang mga "tiil" sa tower sa

ang tag-iyang nga negosyante uban ang iyang asawa ug duha ka mga anak nga gagmay pa. Nagpabilin ra sulod sa sakyanan ang duha ka bata. Usa ra ka gwardiya ang migawas sa balay aron pag-abli sa gate kay mosulod ang ilang amo/boss. Gikompanan dayon sa BHB ang kahigayonan nga makasulod pinaagi sa paspas nga pagdagan padulong sa abli nga gate ug dihang nakasulod na gitionan dayon ang amo ug mga gwardiya dungan sa singgit nga walay mosukol kay armas ra ang tuyo. Walay misukol nga gwardya kay ang ilang amo/boss dili gustong mosukol.

Usa ka oras ang ilang pagrekisa o pagpangita og mga armas sa balay kay daku ang balay ug tulo ka andana. Pero sa unang andana pa lang nakit-an na ang 3 ka M16 ug usa ka KG99 machine pistol ug 3 ka .22 riple. Nasakmit pod ang 2 ka rifle scope, 1 ka Magellan GPS, 1 ka Mariner Night Vision, 1 Compass, 1 Base Radio, 1 ka military vest nga may magasin ug 200 kapin ka mga bala ug 1 ka long magasin sa carbine nga adunay 20 ka bala. Wala na gikuha sa BHB ang usa ka kahon nga kwarta, mga cellphones, computers, cameras ug mga relo. Luwas nga nakaatras ang BHB sa 8:30 sa buntag.

QUEZON. Nobyembre 11, 2005. Gireyd sa platoon-sized nga BHB ubos sa Ernesto "Boyboy" Roa Command ang municipal police station nga walay buto sa ala-6:00 sa kahaponon. Sakay sa 3 ka mga rented vans, malampusong nakuha sa sorpresa ang mga guwardyang polis, sa BHB kinsa nagpatuo nga mga tropa sa AFP. Walay nahimo ang 4 ka mga polis nga nag-duty niadtong tungura. Nakuha sa BHB ang 6 ka m16, 2 ka .45, 2 ka 9mm ug 1 ka .38 ug usa

ka CPU ug mga cellphones. Human oryentasyon ang mga polis luwas nga miatras ang BHB sakay gihapon sa mga vans.

Kini ang resulta sa bag-o pa lang gyud nga pagbisita ni Gen Lomibao sa mga PNP stations sa Caraga ug Misamis Oriental.

MALAYBALAY. Disyembre 20, 2005. Gireyd sa oversized squad nga New People's Army ubos sa Rexan Perez Command ang polis nga si SPO4 Rogelio Mier didto sa iyang balay sa mga alas- 8:00 sa gabii didto sa Zamboangita. Dihang ang maong polis nagdumili pagsurender ~~tingali nakapanimah~~ nga nadiskobrehan na ang iyang illegal nga kalihukan midagan paingon sa iyang pusil apan naunhan na kini sa daan nang naka-alertong mga NPA. Nasakmit gikan kaniya ang 1 ka M16, 1 ka 9mm, 1 ka .45, 2 ka .22 nga riple, 1 ka night telescope, 1 ka kamera, mga vests ug assorted nga mga bala. Si Mier gikatahong maoy nagpaluyo sa sugal sa maong dapit ug lunod patayng kontrarebolusyonaryo. Gialegahan usab kini siya nga usa sa nagpaluyo sa Delamance group nga gikaintapan sa ilang pagpanulis ug pagpanghasi/salbeyds sa masa.

MISAMIS ORIENTAL

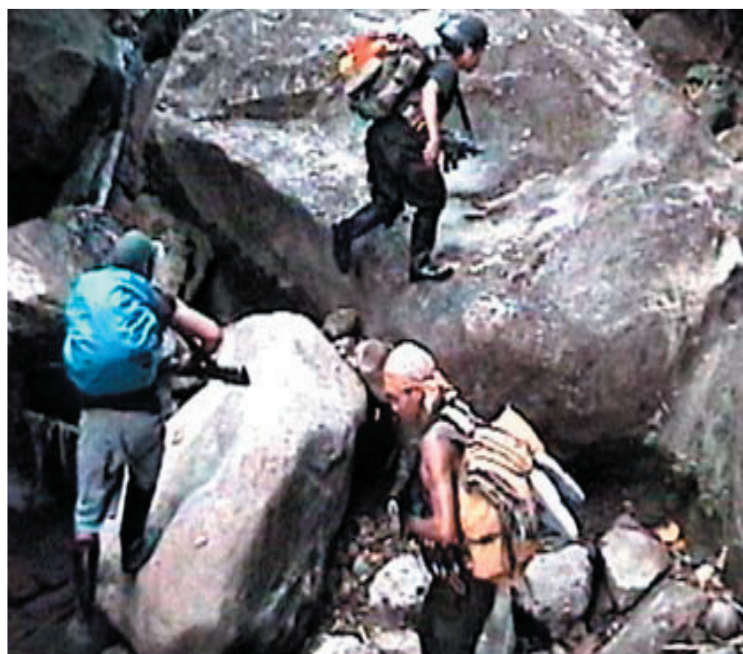
CLAVERIA. Septyembre 26, 2005. Dugo-dugo, Pelaez. Ambus/harassment sa nag-operesyong 8th IB sa usa ka iskwad sa Jabagat-Acenas Guerrilla Unit ubos sa Eking Balacuit Command sa mga alas 3:00 sa hapon. Sumala pa sa mga masa nga maoy nakakita 1 ka patay ang nahiagoman sa 8th IB wala pay labot sa samaron.

GINGOOG CITY. Septyembre 25, 2005. Giharas sa mga pwersa sa Remadavia-Acenas Guerrilla Unit ubos sa Eking Balacuit Command ang nagkampong 8th IB didto sa Bangbang, Medina sa mga alas 9:00 sa gabii. Usa ang kompirmadong patay sa 8th IB samtang duna say samaron.

GINGOOG CITY. Disyembre 11, 2005. Usa ka polis nga si SPO1 Eduardo Pabria ang malampusong giambus sa usa ka tim sa BHB didto sa Lunao, Gingoog City, usa ka barangay nga 7 kilometros ang gilay-on sa syudad ubay sa national highway. Nasakmit sa maong ambus ang usa ka ripleng M16 ug mga bala. Nahitabo kini sa mga alas-8:00 sa kabuntagon sa petsa 11 sa Disyembre samtang nagsakay sa motorsiklo si Paria pauli na sa iyang balay. Sumala pa sa mga silingan daghan na ang nakulatahan niining maong polis dapit sa ila ilabina kun makahithit na kini sa shabu.

SALAY. Septyembre 25, 2005. Giatake sa usa ka tim sa BHB ubos sa Eking Balacuit Command ang Commel station sa 4ID didto sa Ginalaban, Salay, Misamis Oriental sa mga alas 5:30 sa hapon. Nabuslot ang daw-morag-plato nga mga antenna disc nga sangkap sa maong communication tower.

BALINGASAG. Septyembre 25, 2005. Alas 9:00 sa

hapon. Giharas sa Jabagat-Acenas Guerrilla Unit ang detatsment sa Cafgu sa Samay. Tulo ka bala sa M203 ang gibuhian. Nabulabog ang nangatulog na nga mga tropa sa kaaway apan walay gikatahong kaswalti.

BALINGASAG. Septyembre 25, 2005. Alas 8:00 sa gabii. Gisilotan sa Jabagat-Acenas Guerrilla Unit ubos sa Eking Balacuit Command si Eto Estabaya ang nagtraydor nga kanhing NPA nga nakapareyd sa gipostehan sa kauban nga misangpot sa kamatayon sa kauban ug pagkakuha sa 2 ka pusil kaniadtong 1997. Didto kini mahitabo sa Bagang, Kamuhayan. Panahon sa operasyong militar sa kaaway niining bulana, duha ka hugna sa isnayping ang gilunsad sa mga pwersa sa BHB didto sa kilid sa baryo Lantad apan walay gikatahong kaswalti sa kaaway.

BALINGASAG. Oktubre 10, 2005. Gidagan sa duha ka MB ang M16 sa usa ka elemento sa 8th IB didto sa Tapol, usa ka tribal nga barangay sa Kibanban sa mga alas 6:00 sa gabii samtang nag-inom ang maong mga tropa sa usa ka balay sa masa. Gipangsandig lang ang ilang mga pusil busa nakalugar ang usa ka batan-ong membro sa milisya sa pagbitbit sa pusil agi sa bentana sa balay. Matod pa sa maong MB kun naa pay mga kauban sa duol seguradong upat unta ka mga pusil ang iyang madala kay duna may makadawat niini sa bentana.

LAGONGLONG. Disyembre 8, 2005. Malampusong giharas sa 4-ka-tawong membro sa Pequero-Hamiro Guerrilla Unit ubos sa Eking Balacuit Command ang nagpatrolyang 9 ka mga tropa sa 8th IB didto sa Umagos. Nabutalid ang 2 ka tropa sa kaaway nga maayong pagkasabak sa bala sa rifle grenade ug may mga samaron

pa. Dali-daling miatras ang kaaway yinayongan ang ilang mga patay sa pagtuong daghan ang nakaatang nga NPA sa unahan.

GINGOOG CITY. Disyembre 18, 2005 sa mga alas-4:30 sa kahaponon human sa pipila ka bulang pagsunodsunod ug pagkuha sa *pattern* sa lihoc ni SPO4 Baguis, gipakanaog ang desisyon sa Rebolusyonaryong Demokratikong Gobyerno pinaagi sa usa ka partisanong aksyon. Duha ka igo sa kalibre .45 ang nakapahagba kaniya ngadto sa salog nga semento. Naigo ang iyang liog nga milagbas ngadto sa iyang lingagngag. Apan wala kini mamatay ug nadala ngadto sa ospital sa Cagayan de Oro. Nakontento na lang sab ang Partisano sa pagtuo nga naimpas na ang gikasilagang polis sa Gingoog ug busa miatras na lang kini palayo. Si SPO4 Baguis dunay mga kasong giatubang sa rebolusyonaryong kalihukan sama sa pagpangilad, extortion, pagpasulod og katabang sa panimalay sa mga arang-arangan nga dunay instruksyon sa pagpangawat, illegal

nga paggamit sa logo sa NPA sa ilang pangilkil ug pagka- aktibo sa gimbuhatong intelligence.

GINGOOG CITY. Disyembre 11, 2005. Usa ka polis nga si SPO1 Eduardo Pabria ang malampusong giambus sa usa ka tim sa BHB didto sa Lunao, Gingoog City, usa ka barangay nga 7 kilometros ang gilay-on sa syudad ubay sa national highway. Nasakmit sa maong ambus ang usa ka ripleng M16 ug mga bala. Nahitabo kini sa mga alas-8:00 sa kabuntagon samtang nagsakay sa motorsiklo si Pabria. Si SPO1 Pabria may pipila ka kaso sa pagpangulata sa pipila ka sibilyan diin ang usa niini miungot pa sa reaksyonaryong korte hangtod karon. Gidungog usab kini siya nga maghithit og shabu. Daghan ang nagpasalamat sa maong lugar nga nasilutan ra gyud si Pabria.

TALISAYAN. Enero 1, 2006. Usa ka aksyong pagsilot ang gipakanaog ngadto sa barangay kapitan sa Puting Balas nga si Editha Budbod pinaagi sa usa ka isparong aksyon sa *Pequero Hamiro Guerrilla Unit* ubos sa Eking Balacuit

Command didto sa Puting Balas, Talisayan sa alas-6:00 sa hapon niining maong petsa didto sa iyang mini-market daplin sa highway sa maong barangay.

Si Kapitan Budbod hagbay rang gipangayo sa mga masa sa maong barangay lakip na sa iyang mga paryente tungod sa salang pagpangispiya ug pagpanukod og mga kutay sa paniktik. Napadalhan na kini siya og sulat-pasidaan sa una apan wala mag-usab ug mas misamot hinuon ang iyang pagpamig-ot sa ordinaryong mga mag-uuma didtong dapita ilabina niadtong nakontra niya sa politika ug niadtong gidudahan niyang nagasuporta sa rebolusyonaryong kalihukan. Wala makuha sa BHB ang iyang armas kay layo ra sa iyang balay ang nahitaboan.

Mga kaso ni Kapitan Budbod

1. *Pagpa-aresto nga walay warrant of arrest sa usa ka masang iyang gikaligutgotan*
2. *Pagpareyd sa pipila ka myembro sa legal nga organisasyon sa katawhan kay kuno subersibo*
3. *Pagprotektar sa iyang tawo nga nanglugos.*
4. *Pagprotektar sa iyang tawo nga kawatan.*

5. *Pagpamugos sa katawhan sa iyang gusto; kun dili mosunod iyang isumbong sa munisipyo ginamit ang impluwensya sa iyang bana nga piskal ug abogado sa JAGO kanhi.*

6. *Pagpaluyo sa usa ka kawatan nga nagmadaugon sa usa ka kaso batok sa usa ka kagawad nga testigo hangtod na-acquitted kini ginamit ang kuwarta.*

7. *Sa tuig 2000 pagdakop ug pagpreso kang Saro Teon nga maoy hinungdang nagkasakit ug namatay kini sa konsumisyon.*

8. *Aktibong espiya ug pagpanukod og mga kutay sa paniktik batok sa kalihukan*

9. *Lunod patay nga babag bisan sa legal nga kalihukan sa mga mag-uuma sa ilang baryo ug ginalutos ang mga myembro.*

AGUSAN DEL NORTE

NASIPIT. Septyembre 10-15, 2005. May 3 ka tim nga gibuhian alang sa atrisyon ug nakapabuto kini sa 3 ka target; Jaguimitan, Lumboyan ug training camp sa Tapnigue pero walay gikatahong kaswalti sa kaaway.

LAS NIEVES. Oktubre 20, 2005. Gikompiska sa BHB ang mga himan sa survey team sa NCIP didto sa Lawan-lawan. Usa ka transit, 2 ka VHF transceivers, 1 ka video camera, 2 ka ordinaryong camera, ug cash nga P4,100.00 ang nasakmit. Ang maong aksyon nanukad sa kusganong pangayo sa mga masa nga babagan ang pagsukod sa CADT sa Lawan-lawan sa ngalan sa oportunistang datu nga si Ronald Manhomu AK

SUHULAN SA MGA MAMUMUONG PANGUMA NAUSBAWAN

QUEZON. Alas 8:00 sa buntag Oktubre 15, 2005 nagtapok ang mga masa sa usa ka balay aron motambong sa ipahigayong konprontasyon tali sa usa ka adunahang mag-uuma sa usa ka baryo sa Quezon, Bukidnon. Kulba hinam ang gibati sa kadaghanan kun dili man tanan. Sa sinugdanan 16 pa lang ang nagtapok. Taudtaod miabot na sila og 33. Apan wala pa gihapon moabot ang ilang gipaabot. Nagkalainlain na lang ang pangagpas sa masa. Basin nagtambong og birthday. Naa say miingon nga aw, kun dili madayon karon sa sunod na lang. May miingon sab nga hulatan na lang kay mouli ra man gyud 'to sa ilang balay. Apan sa kaulahian nagkasabot sila nga moadto na lang gyud sa balay sa maong adunahang mag-uuma.

Ang ila diayng gipaabot didto pa sa sapa kay namalhin pa sa kabaw. Unya pagkahuman namahaw kini. Kamulong hungit pa sa tawong ilang tuyo dihang nangabot na ang mga tawo. Natingala siya nganong daghan man ang mga tawong nagpaingon sa ilang balay. Iyang gipangutana ang mga masa kun asa sila magseminar? Unsa man mogamit mo og karaoke ug microphone? Tubag sa mga masa nga ayaw na lang kay kusog kaayo.

Human og kaon sa tagbalay, mitabang pa siya pag-andam sa lamesa ug bangko apil na ang butanganan sa banner nga gisulatan sa mga demanda ug case studies. Pagkahuman dali-dali siya nga mibalik sa sapa ug iyang gipadali iyang asawa sa pagpauli. Pag-abot sa balay natingala na sab ang asawa nganong daghang tawo? Dalidali silang namahog sa baboy ug pagkahuman nag-ilis dayong kanaog sa ilang balay.

Anam-anam nga midaghan ang mga tawo. Alas 9:30 na sa buntag. Gipalingkod ang magtiayon, gipasabot sa ilang tumong ug gisugdan dayon ang programa sa dayalogo. Mitawag ang MC sa unang mamumulong ug gibasa ang palisiya ug pamaagi sa dayalogo aron dili magkayagaw. Tagsa-tagsang gitawag ang mga mamumulong alang sa ilang tema

diin nag-una ang demanda kabahin sa pagpataas sa suholan. Gisunod dayon ang pagpasabot sa case studies.

Natingala ang magtiayon kun asa gikan ang mga datos nga nakuha sa mga tawo. Hilabihang paminaw sa magtiayon hangtod miabot na ang ilang panahon sa pag-estorya. Una ang bana. Matod niya "wala koy balibad niana kay nakasabot man ko sa krisis karon pero tungod sa manghurnalay nga dili motunga

sa insaktong oras maong gamay ang akong isweldo. Pero kun magtultol sila sa insaktong oras, wala koy supak" matod pa sa bana. Miduol siya sa gisulatan sa case studies. Iyang gibasa ug gibalik pagpasabot sa mga tawo. Ingon pa niya, "O, mao gyud ni ang akong ma-ganansya ug gasto; ang makuha sa ako gamay ra gyud busa mahimo nakong magpataas sa suholan basta magtultol lang sa oras. Human niini gipaestorya usab ang asawa apan sa pagbasa niya sa demanda nga P80 ug libre paniudto ngadto sa P100 nga walay libre, nakaingon siya, "Ngee.. dakoa ra ana uy!" Apan gitubag dayon kini sa mga masa nga gamay ra gani na itandi sa inyong ganansya. Maglingkod-lingkod lang gani 'mo apan dako ang inyong mapaabot. Gamay ra gani ang lugar nga gibasehan sa kwentada, usa lang ka ektarya ug tunga. Ang upat ka ektarya nga inyong gitamnan wala pa gani apila; kun apilon unsa na kaha kadako ang inyong ma-ganansya?

Dinhi wala nay nahimo ang magtiayon kay nalupig man sila sa katarungan. Miingon na lang ang asawa nga gisuportahan sa bana, "Sige sugot mi 'anang P100 walay libre pero lalake ra ang makatrabaho." Tubag sa mga tawo: "dili na mahimo kay ang lalake ug

babaye

ra na silang tawo ug dili basehan nga kun babaye hinay." Dayong suporta usab sa usa ka masa: "Ako ganing asawa kusog pa man motrabaho kay sa ako." Wala na makatingog ang magtiayon ug gibasa na lang pagbalik ang demanda lakip sa ilang kasabutan ug nagpinirmahay sila uban sa opisyal sa barangay ug grupo sa mga mag-uuma nga gisuportahan sa 52 ka mga masa. Sa katapusan gibasa nila ang sulat sa kapitan nga nagsuporta sa ilang gihimong aksyon.

Kini ang kasinatian sa mga mag-uuma sa usa ka baryo nga nagkahiusa aron kab-oton ang ilang tumong. Sa miagi gud duna na 'may duha ka manghurnalay nga misulay ug hangyo nga patas-an ang ilang suholan apan gikatawan lang sila ug giingnan nga "kamo na lay manuhol." Nanguli na lang 'tawon ang maong mga manghurnalay nga minghoy. Apan pag-abot sa panahon nga nagkahiusa na sila ug nagkasabot nga magtinabangay alang sa pagpataas sa suholan nagmalampuson ra gyud sila.

Kanhi ang suholan sa mga mamumuong panguma kuwarenta y singko pesos lang(P45.00) ang adlaw nga libre ang paniudto ug kun singkwenta pesos(P50.00) ang adlaw, walay libre. Karon ilang gipangayo nga ang pagbasok, pagpugas, pag-abuno, paglukdo, pag-pile

ug pagbulad sa mais kinahanglan gikan sa otsenta pesos(P80.00) ang adlaw nga libre ang paniudto ngadto sa P100.00 ang adlaw nga walay libre paniudto. Ang pagsurko, daro ug pagtudling gikan sa P120.00 ang adlaw ngawalay libre ngadto sa P150.00 ang adlaw nga libre paniudto ngadto sa P180.00 ang adlaw nga walay libre. Ang oras sab sa pagtrabaho kinahanglan otso (8)oras ra gyud. Ang mosobra

sa 8 ka oras pagailhon nga obertaym ug may kinse pesos (P15.00) ang idugang sa suholan matag oras.

Kining tanan nakab-ot tungod kay nagkahiusa ang mga taga-baryo nga ipanghingusog ang ilang demanda. Sama sa tukog kun magtinagsa wala kiniy kusog ug dili makasilhig sa abog. Apan kun lig-on nga mabugkos walay abog nga dili masilhig.

AK

SUHULAN SA PAGPANGAHAY NAPATAS-AN

SAN LUIS. Sa usa ka komunidad sa lumad, ang mga masa nagmulo sa baratong suholan sa pag-harvest sa falcatta sa usa ka agalong yutaan. Tag-P100.00 kung duol, P150.00 kung sa tunga ug P200.00 kung layo na gyud ang suhol sa kada kubiko sa

falcatta nga ilang matapok daplin sa kalsada. Siyempre, dili makuha sa usa ka adlaw ang pagputol ug paghakot sa usa ka kubiko nga falcatta. Kadaghanan man gud kanila walay kabaw pangbira sa kahoy busa moagwanta na lang pagpas-an niini.

Nabug-atan sa problema, gisang-at sa komiteng tig-organisa sa ROL sa komunidad ngadto sa NPA ang ilang tinguha nga mapatas-an ang ilang suhol. Gikombinsi sila sa mga kauban nga maayo sila mismo ang makig-istorya ug mohatag lang og giya ang NPA. Tuod nagpraktis dayon sila unsaon pag-istorya ug pagpatigbabaw sa kakulba. Gitun-an usab unsaon pagtagad ang posibleng mga hangyo sab sa agalong yutaan. Sa tan-aw sab sa mga kauban kaya man gyud mapadaog sa masa ang ilang pangayong usbaw kay ang agalong yutaan dili man despotiko.

Tuod panahon sa negosasyon human maplastar ang tumong sa panaghisgot giduso sa mga

masa ang ilang demanda ngadto sa agalong yutaan. Wala tuod magdugay ang hinangyoay. Nakab-ot nila ang P200.00 ang matag kubiko nga usbaw sa suholan sa walay pagtagad sa gilay-on sa kahoy gikan sa kalsada. Human niadto, mas nabati sa mga masa ang pagsalig sa kaugalingon alang sa mosunod pa nga mga paglihok.

AK

TOLL FEE NAPAUBSAN

LA PAZ. Ang mga masa nagsige na og mulo sa taas kaayo nga toll fee (buhis) sa ilang ibaligya nga kahoy. Sukad gitangtang sa munisipyo ang *total log ban* niadtong eleksyon sa 2004, anam-anam na nga nabiyaan sa mga tawo ang ilang panguma ug nabira na sila sa kahoy-kahoy. Apan, imbes nangiyawat, gipangayoan na man hinuon sila og P300.00 sa Lawaan ug P100.00 sa Falcatta sa matag kubiko isip buhis ngadto sa LGU. But-an pa gyud sila asa nga buyer ibaligya ang kahoy ug *temporary receipt* ra ug walay *official receipt* (OR) sa gikolektang *toll fee*.

Nagsugod og katibuok ang ilang plano sa pasulbad niini nga problema niadtong Marso. Miagi kini og yugto nga kinahanglan pa nila organisahan ang mga baryo kalabot sa problema. Pagka-Agosto human malambigiti ang igo-igong ihap sa mga lumulopyo sa mga baryo nga apektado, gilunsad ang mga pangmasang tigom kalabot sa problema. Nahiusahan nga maghimo og sulat petisyon nga pagapirmahan sa igo-igong ihap sa mga tawo sa mga baryong apektado. Isang-at kini nila ngadto sa sesyon sa Sangguniang Bayan. Nakatigom sila og mokabat sa 700 ka pirma gikan sa 11 ka baryo.

Pagka-Septyembre 13, gihatod sa ilang mga lider ang sulat-petisyon didto sa sesyon sa SB. Sa pagtuki na sa ilang problema, nadiskubrehan nga ang ordinansa diay sa lungsod nagtakda nga P100.00 sa Lawaan ug P50.00 sa Falcatta lang ang matag kubiko isip *toll fee*. Kun mao gitulisan sa atubang diay ang nahitabo kanila! Human mapaminaw sa SB ang ilang mulo, giingnan sila nga mobalik sa petsa 16 kay may ipatawag nga *open forum* ang mayor.

Ang *open forum* sa Septembre 16 gitambongan sa gibanabanang 1,000 ka tawo. Sa dihang miabot na sa ilang turno ang hisgutanan, gibasa sa mayor ang ilang

sulat petisyon. Human niini, direkta niining giingnan nga ipabilin ang *toll fee* nga P100.00 sa Lawaan ug P50.00 sa Falcatta. Miingon sab siya nga dili na pugngan ang katawhan asa nga buyer ibaligya ang ilang kahoy.

Sayon ra nadaog nila ang pakigbisog tungod kay wala man diay gani basehan ang maong gidak-on sa bayronong buhis. Nakita sa mga masa nga ang pagtuki diay dinunungan sa hiniusang paglihok makasulbad sa mga problema.

AK

MGA MAG-UUMA SA CATUAN, LUNAO GIHARAS

Ang 38 ka pamilyang miokupar pagbalik sa ilang yutang gitikad sulod sa dugay na'ng panahon gisige pagharas sa mga security guard ni Kiunisala. Sa Nobyembre 25, gipusil si Naning Romeo sa mga alas 10:00 sa buntag apan swerte na lang kay wala maigo. Ang security nga nagpusil mao si Dodong Vallente nga usa ka Cafgu kanhi. Pagka-Nobyembre 26

ang balay na usab ni Jeffry Romeo ang gipabuthan sa kalibre .38 nga rebolber sa mga alas 7:00 sa gabii. Gihadlok usab ang mga tawo nga ilang dakpon ug isulod sa sako ug ihulog sa bangag nga biniyaan sa nagmina. Resulta lima na lang ka tawo ang maghigdaan sa bunker sa mga mag-uuma. Lain pang pagpangharas mao ang pagpasaka kanila og kasong "illegal entry ug

pagdaot kuno sa kalubihan." Hugot ang paggunit ni Kiunisala niining yutaa kay gihanyag kini niya sa mga kompaniya sa pagmina aron himoan og eksplorasyon.

MGA BINILANGGONG POLITIKAL HANGTOD KARON ANAA PA SA MGA BILANGGUAN

Hangtod karon nagpabilin pa sa bilangguan ang 9 ka mga binilanggong politikal sa mga bilangguan sa Misamis Oriental ug Agusan del Norte. Ang lima niini anaa sa Misamis Oriental Provincial Jail samtang ang upat tua sa Agusan del Norte Provincial Jail.

Sa MOPJ anaa silang Miguel Panhay, Ruben Remadavia, Eric Lutawan, Edwin Rodriguez, Juan Labendia ug Benita Bagongon. Samtang sa ANPJ anaa silang Arman Mangomihay, Lito Ligayna Mankogihan ug Danila Sinagiya Ebajo. Kini sila gipasakaan og tinumo-tumong kaso sa komon nga krimen nga sama sa murder, illegal possession of firearms ug pangawat. **AK**

CONCOM: KUMKOM HINUON NI MACAPAGAL-ARROYO

Natapos na ang trabaho sa Constitutional Commission(CONCOM) nga gitukod ni Macapagal-Arroyo. Nagkaguliyang usab dayon ang sibil burukrasya ilabina sa hisgutanang NO-EL (no election) nga gisukip sa maong Charter. Daghan ang nagkwestyon sa kredibilidad sa maong Concom.

1. **Una, si Macapagal-Arroyo walay legal nga awtoridad** aron motukod og usa ka *body* nga motagik sa reaksyonaryong konstitusyon. Ang iyang pagka-presidente nakuha tungod sa pagpanglimbong busa wala gyud siyay katungod nga magpatawag niini.
2. **Ang parliamentary/ federal system** sa gobyerno nga gisukip sa maong Constitutional Charter dili gyud mao ang tubag sa atong mga problema. Kun mao ra gihapon ang mga kurakot nga mga opisiales sa gobyerno ang magdumala

sama ra kini sa pag-ingon nga ang mga buaya "nag-ilis lang og maskara". O di ba "mao 'rang iroa, lahi lang ang kulyar." Busa wala lang gihapoy kasulbaran ang atong problema.

3. **Ang gitagik nga charter sa maong Concom (Kumkom)** pagpanghiphip kini ni Arroyo sa mga senador ug mga kongresista ug sa lokal burukrasya.

a. walay eleksyon sa 2007

busa ang kasamtangang opisyaes sa gobyerno karon mangatungdanan hangtod 2010 (kun makaabot pa si Arroyo nianang panahona). Busa paghiphip (bribe) kini sa mga kasamtangang opisyaes sa gobyerno ilabina sa mga senador, mga kongresista ug sa mga opisyaes lokal nga moboto pabor sa maong *draft* aron sa ingon mahatagan og legal nga mandato si Macapagal-Arroyo sa pagpabilin sa gahum hangtod 2010.

b. Ang mga membro sa parlyamento

awtomatikong mahimong magbabalaod, executive officials ug may gahum pagtudlo sa mga huwes busa wala nay "balance of powers."

c. Ang kasamtangang presidente (si Macapagal-Arroyo siyempre) makatudlo og 30 sa iyang mga paborito ngadto sa parlyamento. Busa awtomatik na nga dunay modepensa kaniya panahon nga

dunay magkwestyon.

d. mga membro sa Concom (Kumkom)

mahimong matudlo isip Membro sa Parlyamento busa ang nagtagik niini kun duna siyay personal interes o gitahasan ba siya ni

Arroyo seguradong mahimo sab siya nga MP kay itudlo man siya ni Arroyo isip pahalipay (sama sa mga heneral nga nakatabang niya paglimbong sa

eleksyon iyang gigantihan:

Lt. Gen Adan gihimong

SOUTHCOR chief. Karon

kay miretiro na man si Adan

gitudlo na usab niya si Lt. Gen

Habacon nga nakatabang

sab niya

paglimbong sa eleksyon isip puli ni Adan). Pupareho

ra kini sa konstitusyon ni Marcos o labaw pa

ba kaha o nakakat-on si Arroyo kang Marcos

unsaon pag-hokus-pokus ang reaksyonaryong

gobyerno(sa kang Marcos ang mga delegado sa

Concom kun moboto pabor awtomatiko sab nga mabutang isip membro sa

Parlyamento).

e. Wala idili ang mga political dynasty ug

giwagtang ang termino sa pangatungdanan.

Busa pwede ^{AK} sila mangatungdanan hangtod

WTO: TERORISTANG EKONOMIKANHONG ORGANISASYON

Gisugat sa kusog nga protesta ang pagbukas o pagsugod sa ika-6 nga komperensya sa World Trade Organization (WTO) nga gihimo didto sa Hongkong. Wala makapiog ang mga polis sa Hongkong sa kaliboan ka mga Asyanong nagralli-demonstrasyon nga nabugkos

sa Hongkong People's Alliance bisan kun giaresto ug gideteni ang mga lider niini sama nilang Dr. Carol Araullo, Danilo Ramos ug Norma Biñan.

Nasuko ang katawhan kay tungod sa WTO, gikontrol sa mga dagkong korporasyon ug lambong kanasuran ang yuta ug

pagkaon sa minilyong mag-uuma. Sukad motunhay ang WTO inanayng nahapay ang mga mag-uumang nananom og humay nga kanhi nag-unang mga prodyuser sa Pilipinas, Indonesia ug Thailand.

^{AK}

Kultural

KABABAYEN-AN

Tampo ni Ka. Boboy (balak nga gihimoan niya og tuno)

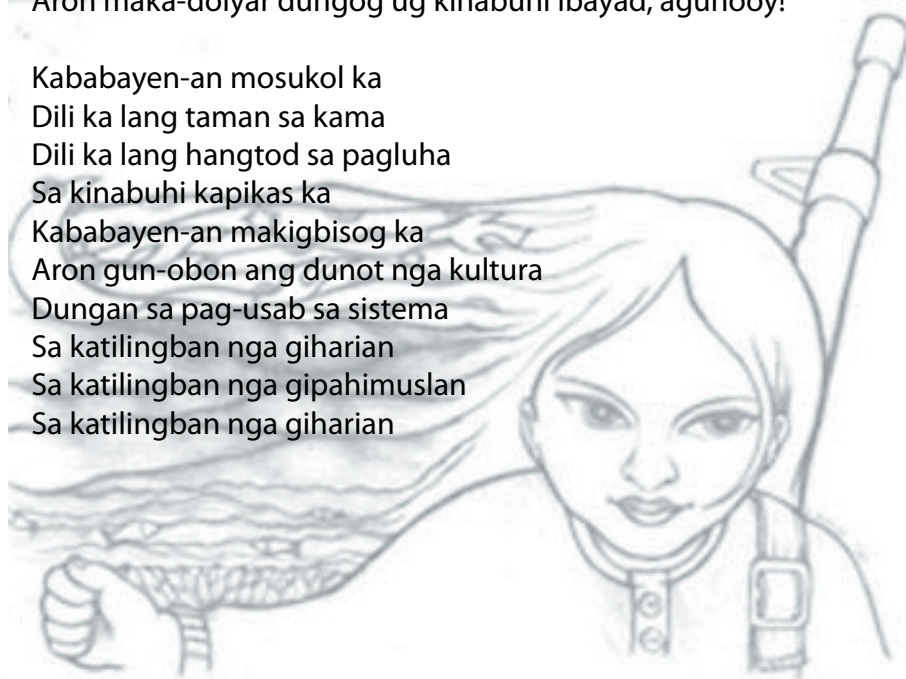
Kababayan-an, inyong larawan
Sa mga pagkaon gihimong palaman
Gihimong bulakbulak sa sigarilyo'g alak
Bisan sa lighter larawang naka-underwear, ahaaay!

Kababayan-an inyong larawan
Sa mga negosyante gihimong puhonan
Sa mga pelikula hilas ginapakita
Larawan ni Eba nga walay sinina ahaaay!

Sa pagsanay sa kaliwatan dako'g papel kababayan-an
Apan karon sa kasamtangan gipakaubos sa katilingban
Sa dunot nga kultura usa sila sa nahimong biktima
Tungod sa krisis sa ekonomiya
Lawas pugos ginabaligya, aguuhoy!

Kababayan-an inyong larawan
Sa mga Kano ug Hapones giilog-ilogan
Sa gawas sa nasud gustong manimpalad
Aron maka-dolyar dungog ug kinabuhi ibayad, aguhuoy!

Kababayan-an mosukol ka
Dili ka lang taman sa kama
Dili ka lang hangtod sa pagluha
Sa kinabuhi kapikas ka
Kababayan-an makigbisog ka
Aron gun-obon ang dunot nga kultura
Dungan sa pag-usab sa sistema
Sa katilingban nga giharian
Sa katilingban nga gipahimuslan
Sa katilingban nga giharian

Kultural

PATAWAD INAY, ITAY

Balak ni Toni Guerrero

'Nay, 'Tay
dito sa kasukalan
nitong malawak na kabundukan
kung saan ako'y nagduduyan
sa lilim ng mga punong nagsasalimbayan
kasama ng Bagong Hukbong Bayan
ay 'di mapakali aking buong kamalayan
ano kasi't ako'y ginagawang pulutan
ng sanlibo't isang lamok mula sa kung saan.

Ano mang lambing
ng kasamang kumakanta
sa saliw ng kanyang gitara
ay 'di pa rin ako mahimbing
sapagkat ang mga tenga ko'y nakakulong
sa lakas ng ugong ng kanilang mga bulong.

Kahit anong sakit
ang sa piling n'yo ay mawalay
ay mas tumatatak sa'king malay
ang hapdi at kirot ng kanilang mga kagat
na sa kalauna'y sumugat
sa'king maga nang balat.

Labis kayong nagdamdam at nasaktan
nang inyong malaman aking kalagayan
na ang sanggol na inyong inalagaan
at mahigit sampung taong pinaka-iingatan
ay nahirapan
sa kanyang piniling paninindigan
ngunit, buong tatag ko'ng sa inyo ay ipinaaabot:
Patawad, 'Nay, 'Tay,
IPINAGPALIT KO KAYO SA LAMOK.

TIPS SA KAUMAHAN

A. PREBENSYON SA SAKIT SA MANOK

Materyales gamitonon: manyana, tubig, planggana ug imnanan sa manok

1. Magkuha og usa ka punoan sa Manyana

2. Haruson ang Manyana ug pug-on sa imnanan sa manok nga may tubig nga igo-igo lang ang giladmon.

3. Kun mapula na ang tubig igo na kini nga ipainom sa mga manok

Pinaagi niini malikayan ang pagkasakit sa mga manok.

B. UNSAON NGA MALIKAYAN ANG BUGTOK SA SAGING

1. Materyales nga gamiton: sako, sanggot, kahoy nga sungkit, higot sa sako

2. Hinungdan nga bugtukon ang saging:

- gikan kini sa mga insekto nga naggikan sa mga masakiton nga saging
- ila kining nadala ngadto sa saging nga bag-o lang namuso

3. Pamaagi pagtambal:

- a. Maghimo og sungkit nga gipatabanan sa sako. Tantiyahon nga inigbira sa sungkit mabilin ang sako didto sa bulig sa saging nga bag-ong namuso.

- b. Isukbot ang sako nga gihikot sa sungkit ngadto sa namuso nga saging sama niini. Inigbira nimo sa sungkit mabilin na ang sako nga awtomatik nakabugkos na sa bulig sa saging.

- k. Kun nahingpit na ang pagpamunga sa saging, buot ipasabot nakagawas na ang katapusang sipi, tangtangan na ang sako ug ayha pa himusoi. Dinhi

BALITA SA LAING MGA REHIYON

SURIGAO DEL SUR. Septyembre 24, 2005. Alas 5:00 sa buntag. Reyd sa PA-CAFGU detatsment sa Brgy San Pedro, Lianga. Gikamang sa mga kauban ang koral sa detatsment ug gibutangan og daghang eksplosibo, apan usa lang ang mibuto sa mga eksplosibo, busa wala maguba ang koral ug wala ma-override ang detatsment. Sumala sa taho tulo ang patay sa bahin sa kaway.

AGUSAN DEL NORTE. Septyembre 24, 2005: Sa gabii, giharas sa mga kauban ang kampo sa 30th IB Coy HQ, sa Brgy Mahaba, Cabadbaran. Dili momenos sa 10 metros ang gilay-on sa target dihang gipabuthan nila ang kaaway. Duha ang patay sa 30th IB.

AGUSAN DEL SUR. Septyembre 24. Gisilutan ang usa ka nagtraydor nga ginganlan og Gerry Pansoy sa Km 25 Bayugan. Usa ka espesyal nga T.O. ang gilunsad tungod

sa dakong kadaot nga nahimo niini sa dakong bahin sa Larangang Gerilya 21B.

COMPOSTELA VALLEY. Septyembre 25. Alas 3:00 sa hapon sa Brgy LS Sarmiento, Laac. Isnayping operation sa usa ka tim ubos sa Alejandro Lanaja Command (ALC) sa Front3. Usa ka PFC Nobleza sa 60th IB PA ang WIA.

BUTUAN CITY. Septyembre 26. Alas 8 sa buntag. Gisunog ang usa ka payloader sa CBBI, usa ka construction firm nga dili mohatag og buhis; sa barangay De Oro. Wala na ma-ambus sa mga kauban ang reaksyon nga miabot sa alas 10:00 sa buntag kay sa luyo kini mag-agi.

AGUSAN DEL SUR. Septyembre 30. 9:30 am. Purok 2, Poblacion, munisipalidad sa Trento. Giisparo ug

napatay ang usa ka ISU operatives nga si Sgt. Marcial Colot, usa sa pinakaaktibong intel operative sa ISU sa Compostela Valley, Davao del Norte ug Agusan del Sur; sa usa ka tim sa Godofredo "Ka Paking" Guimbaolibot Red Partisan Brigade. Daghang krimen na ang nahimo niini batok kanato sama sa pagmasaker nila Ka Paking sa nabaniog nga Mawab 4; pagmasaker sa 4 ka mga kauban ug aktibista sa Maco; pagpatay sa usa ka tigulang na nga aktibista nga si Tatay Loloy sa Buay, Monkayo ug pagdakop sa duha ka tim sa mga kauban (lainlaing insidente) ug lambigit sab siya sa mga robbery, ubp.

AGUSAN DEL SUR. Oktubre 1, 2005. 3:30 pm. Sa ikaduhang higayon gi-isnayp/harass sa usa ka tim sa BHB ang SOT platun sa 36th IB PA nga nagpuyo sa mga balay sa sibilyan; sa barangay Masabong, Bunawan. Sa una pa mihawa ang mga sibilyan sa ilang mga balay isip protesta sa pagpuyo sa mga sundalo sa ilang mga balay. Kaswalti: 2 patay nga silang PFC Abdullah Habiton, 32 anyos, Tausog (MNLF integree), ang ikaduha wala makuha ang pangalan. Angol: tulo ug wala gihapon makuha ang ngalan.

SURIGAO CITY. Septyembre 30, 2005. 1:00 pm. Giambus-haras sa usa ka tim sa BHB sa LG16b ang usa ka kompanya sa PNP-PMG nga may escort nga V150. Didto sa Brgy Mat-i. Upat ang diha-dihang namatay ug upat ang samaron. Bulnerable sa snipers fire ang mga nangaigo tungod kay nakapatong kini sa V150. Ang namatay: PO4 Eleuterio Espejon, PO3 Jobert Montenegro, PO2 Rewen Alabat, PO2 Armando Raagas. Sumala sa report, nadasmagan sa nagmaniobrang VI50 si PO4 Espejon dihang miambak kini gikan sa V150. Walay casualty sa bahin sa BHB. Kapin kun kulang usa ka oras nga nagpabuto ang PMG. Pauli na ang tropa sa PMG gikan sa operation sa watershed erya.

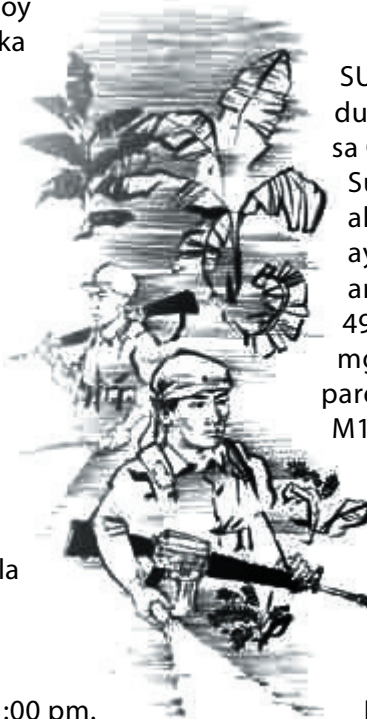
AGUSAN DEL NORTE. Oktubre 3, 2005. 1:00 pm. Sniping-harassment sa usa ka tim sa BHB ubos

sa LG16A batok sa 30IB coy HQ sa Brgy Sangay, Kitcharao, Agusan del Norte. Kaswalti: 4; Ang mga samaron: PFC. Bahasa, ug ang iyang asawa ug anak ug asawa usab sa usa ka army kay anaa kini magpuyo sa kampo sa kaaway. Walay kaswalti sa bahin sa BHB. Una pa niini nanawagan na ang NDF-NEMR nga papahawaon ang mga sibilyan sa sulod sa mga kampo ug detachment pinaagi sa radio announcement ug leaf-lettering.

SURIGAO SUR. Oktubre 28, 2005. Gireyd sa duha ka platoon sa BHB sa F14 ang kampo sa CAA sa Tandawan, Bigaan, Hinatuan, Surigao del Sur kagahapon. Nagsugod sa alas 10:40 sa buntag hangtud alas 11:58 ayha matapos ang sangka. Nakakuha ang BHB og 3 ka M14 ug duha ka garand, 492 rounds mga bala, 1 grenade, 11 ka mga pack, 8 ka perasang uniporme, 12 ka paresang boots, 6 ka buok nga magazine sa M14 ug 19 ka buok nga garand clips.

COMPOSTELA VALLEY. Nobyembre 30, 2005. 5:00 pm. Usa ka tim sa SDG F3 ang naghimog sniping operation batok sa usa ka Cagfu nga OB sa detatsment sa 60th IB, sa Km 26, LS Sarmiento, lungsod sa Laac.

DAVAO DEL SUR. Disyembre 8. Alas 2:00 sa hapon. Cogonon, Bonifacio, Bansalan. Giisparo sa usa ka tim sa SDG F51 ang usa ka membro sa grupong panatiko nga Banakon ang pangalan. Ang

ngalan sa napatay mao si Junry. Nakuha gikan kaniya ang usa ka handcuff ug duha ka cellphone.

COMPOSTELA VALLEY. Usa ka sparrow tim sa SDG F2 ang naka dis-arma og usa ka Carbine Rifle ug 1 ka .357 revolver sa security sa usa ka plantasyon sa saging sa barangay Anibongan, lungsod sa Maco.

DAVAO DEL NORTE. 6 am. Giharas sa usa ka tim sa BHB ubos sa F35 ang detatsment sa 60th IB/cafgu sa sitio Tagpo, Brngy Suwaon, lungsod sa Kapalong.

SURIGAO DEL NORTE. Nobyembre 5: giharass sa mga kauban ang usa ka detatsment sa Claver; walay detalye sa kaswalti pero walay kaswalti sa BHB.

SURIGAO CITY. Claver. Nobyembre 7. Giharass-ambus sa mga kauban ang army ug napatay ang tulo ka kaaway ug nakakuha 1 ka m16.

DAVAO DEL NORTE. Disyembre 9. Ambus sa Montevista batok sa mga elemento sa CAFGU. Duha ang patay. Wala makakuha og armas.

AGUSAN DEL NORTE. Disyembre 3, giharas (duha ka M203 buto ang miigo sa kusina) ang coy HQ sa Army sa Mahaba, Cabadbaran.

AGUSAN DEL SUR.

Disyembre 21. Gisulong sa oversized platoon sa BHB sa SMR ang Municipal Police Station sa Loreto. Napatay ang duha ka polis ug naklining ang 7 ka m16, 3 ka m14 ug 2 ka 9mm. Nagsakay sa mga van ang miatake. Walay nahimo ang 10 ka mga polis nga nagggwardya sa munisipyo gawas sa pagsurender. Walay gikatahong kaswalti sa BHB.

IMPERYALISTANG U.S. MIPAKUSOG SA TERORISTANG ISTERYA SA MINDANAO

Ang mga imperyalistang US ug Australia nakigkonsabohay sa administrasyong Arroyo sa pagmugna-mugna ug pagpadako sa hulga sa terorismo sa Jemaah Islamiah ug Abu Sayyaf Group sa Mindanao aron gamitong pasangil ug pakusgon ang imperyalistang interbensyon sa nasud. Kini nagtumong sa pagpapaspas sa pagtukod pag-usab sa base militar sa US sa Pilipinas aron panalipdan ang iyang ekonomikanhong interes sa rehiyong Southeast Asia, moseguro sa lunsaranang base alang sa iyang hegemonyang militar ug ipatigbabaw ang iyang bentahe sa iyang karibal nga Tsina ug Hapon ning panahon nga wala na ang cold war.

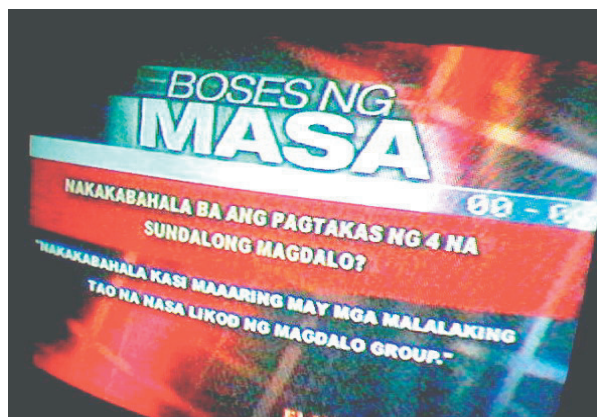

Sa tataw nga pagyatak sa atong soberanya, ang USS Stockholm usa ka stealth warship sa US ang nakit-an sa kadagatan sa Zamboanga Peninsula sa susamang higayon diin tulo ka USS amphibious ships ang midunggo sa Subic Freeport dala ang 4,500 ka mga tropa. Ang mga consulate officials sa Pilipinas nagpakabuta-bungol sa pagsulod sa bapor de gera sa US sa teritoryo sa Pilipinas. Ang mga opisyal sa militar sa US namalibad nga kining barko alang lamang sa humanitarian mission ug dili alang sa interbensyong militar ug pagpang-espiya sa US. Niining ulahi, ang ambassador sa US nga si Henry Crumpton nagpahalipay kang Arroyo sa pagsuporta niini sa kontra-terorismong kampanya sa gobyernong Bush nga nagdikta sa iyang rehimen nga unahon ang pag-apruba sa gidiktahan sa US nga Anti-Terrorism Bill. Isip bugti, gigarantiya niini ang padayong pagsuporta sa nataranta na nga administrasyong Arroyo.

Aron mapagawas nga dunay dagway sa mas lapad nga kooperasyon sa rehiyon Southeast Asia, ang imperyalistang US migamit sa tabang sa Australia – ang iyang junior partner sa “kontra-teroristang” pagpanulong sa Pasipiko. Ang pagbisita sa Defense Minister sa Australia nga si Lt. Gen. Hindmarsh sa Kasadpang Mindanao nadungan

sa pagdunggo sa USS Stockholm sa Zamboanga City. Niini nga okasyon, si Foreign Affairs Secretary Alberto Romulo ug si Defense Secretary Avelino Cruz dali-daling mipadayag nga ang administrasyong Arroyo makigpirmahay og kontra-terorismong kasabutan tali sa Australia. Apil sa kasabutan ang probisyon sa pag-apil sa mga tropa sa Australia sa kampanya batok sa JI ug Abu Sayyaf sa Mindanao.

Ang pagpakusog sa teroristang hulga pinaagi sa pagpamomba sa mayor nga mga syudad mao ang pinakasayon nga pasangil alang sa interbensyong militar sa US. Ang kaso sa bomb expert nga si Michael Meiring nga gisibat sa intelligence operative sa US nagpawalay bili sa pasumangil alang sa pagpanghilabot militar sa US. Sa pasangil nga gukoron kuno ang mga teroristang JIs ug Abu Sayyaf sa Sulu, ilang gipakusog ang direktang combat operations sa tropang US ug intelligence operatives didto. Ang mga operasyon sa tropa sa US mibalhin na mainland Mindanao nga nagtumong sa paggukod sa JIs ug Abu Sayyaf nga sumala sa intelligence sa US, mibalhin ngadto sa erya sa South Cotabato, Saranggani ug General Santos – kini ang mga eryang gipangandoy sa mga Amerikano [USI] nga tukoran sa ilang pangkahanginan, pangyuta ug pangdagat nga mga

base.

Ang "Big Joe" nga pagpakamaayo usa ka imperyalistang tradisyunal nga pamaagi sa paghaylo sa atong katawhan. Gitanyag niini ang \$26M nga economic package aron paghupay sa demanda sa katawhang Moro sa tinuod nga katungod alang sa kaugalingong paghukom. Ang US Oplan Talon sa Mindanao nagtumong daw sa paglunsad sa humanitarian mission sa mga kaubus nga Moro, Lumad ug Mindanawon. Sayo pa niining tuig, ang tropang US milunsad na og Civic Military Operations (CMO) sa 17 ka barangay sa Pagadian, 3 ka barangay sa Cabacan, Central Mindanao, sa Glan, Sarangani Province ug niining ulahi, sa Paquibato District sa Davao City.

Gawas sa "pagdani sa kasing-kasing ug huna-huna" sa katawhan, kining mga CMOs mga takubang intelligence operations niining mga manunulong nga US nga walay nakitang sayop sa pagpang-espiya batok sa gikolonya nga nasud. Subay sa mapihigong sukdan, ilang giaresto ang atong kababayan nga si Michael Ray Aquino tungod sa panguha'g dokumento sa gobyerno sa US gikan sa internet. Usa ka katawhan nga kining mga dokumento, sa tinuoray, nag-unod sa mga resulta sa pagpang-espiya sa US nga ilang gihimo mismo sa atong nasud batok sa atong kaugalingong katawhan.

Ang nagkakusog nga interbensyong militar sa US sa pasangil nga batokan ang hulga sa teroristang JI sinugdanan lamang sa mas kusog pa nga pagpanginlabot sa militar sa US aron pugnan ang pag-abante sa rebolusyunaryong kalihukan sa tibuok nasud. Niadtong Septembre, mipahayag ang Southern Command nga ang mga tropang US molunsad og mga CMOs sa teritoryo sa NDF. Sa tinuoray, ang "Balikatan" military exercises nga gipasiugdahan sa US ug tipong CMO nga mga operasyon gisugdan na sa mga teritoryo sa NDF sa Luzon ug Mindanao.

Isip mga tinuod nga sundalo sa katawhan, obligasyon sa BHB nga panalipdan ang katawhan, mga rebolusyunaryong pwersa ug mga kadaugan sa rebolusyon batok sa mga hulga sa AFP, mga tropang US ug Australia. Kung mokusog ang panginahanglan ug kung adunay kahigayunan, ang BHB molunsad og mga dependsibang aksyon batok niining mga langyawng manunulong nga mga tropa.

Ka Oris
Tigpamaba
NDF Mindanao

PAMUTBOT SA 4ID UG 29IB NASUPO

Sa miaging tuig, nagbula-bula ang baba ni Col. Simbajon sa pagtinagawtaw nga ila lagi kunong "idismantol" ang Front 88. Halos matuohan na gyud sila labina na kay ilang giparada sa *mass media* ang ginatos-gatos ka nanurender nga mga NPA kuno.

Sa Pebrero niining tuiga, namutbot usab ang kanhi komander sa 29th IB-Philippine Army nga si Col. Johnny Macanas nga, "sa baynte-singko ka mga baryo sa San Luis, ang barangay Balit na lang ang baryo nga wala namo ma-clear (mahawani) sa mga NPA." Ug tuod man, natukoran gyud og CAFGU detatsment ang maong baryo luyo sa grabeng pagsupak sa mga lumulupyo.

Apan wala ra kaayo madugay, nasupo na dayon ang iyang pagpamakak. Kay nianang Mayo 15, 2005 gi-reyd sa dako nga platon sa NPA ang detatsment sa 23rd IB sa sityo Galong-galong, Binicalan, San Luis. Sa 43 minutos nga sangka nakasakmit og 5 ka HPR ang NPA ug miangol sa tulo ka mga kaaway.

Human niadto, mihirit pa gihapon og pamutbot ang kaaway. "Himulag nga hitabo (isolated case) ra kadto", matud pa ni Col. Sanchez sa 23rd IB. Apan walay gidugang nga tropa sa kaaway didto sa nahitaboan. Gani, duha ka nahimulag nga mga detatsment ang ila hinuon gibiyaan ug giipon sa uban. Gipangdis-armahan usab ang giarmasan nilang mga sibilyan.

Tungod kay talagsa na man kaayo mosubida ang kaaway sa bukid, nakahukom ang mga kauban: "Dad-on nato ang sangka sa tugkaran sa ilang mga kampo!"

Ug busa, gikan Agosto hangtud Disyembre niining tuiga, 8 ka sunod-sunod nga mga aksyong

militar ang nalunsad sulod sa Front 88-NCMR. Miani kini og 7 ka M16, 1 ka M14, 1 ka shotgun, 2 ka machine pistols ug 2 ka mga mugbong armas.

Una niini mao kadtong aksyong isparo atol sa bisperas sa piyesta sa baryo Zillovia, Talacogon, Agusan del Sur diin napatay ang usa ka Cafgu ug nakuha ang armas niini. Gisundan kini sa pagdis-arma sa *executive secretary* sa munisipyo sa La Paz niadtong Septyembre 5. Pagka- Septyembre 6, usa ka tim sa sniper sa BHB ang mibira sa detatsment sa barangay San Pedro, San Luis nga miangol sa usa ka Cafgung ginganlan og Suset. Niining petsaha, nagkadipo-dipo ang kaaway kay nianang gabii giharas sa mga kauban sa silingang front ang Special Operations Team (SOT) nga nagpundo sa baryo Dimasalang, SanLuis diin napatay ang tulo ka kaaway.

Septyembre 17, usa ka tim sa mga bag-ong rekrut sa NPA ang gipaadto sa baryo Mahayahay, sakop sa San Luis. Ang ilang misyon mao ang pagsibat sa armas nga ilang mapaboran og kuha gikan sa detatsment. Tuod pagka-petsa 20 sa alas-2:00 sa hapon, napaboran nila ang usa ka CAFGU nga nagpanday sa iyang balay nga nalayo sa iyang armas. Gilunggob dayon kini sa usa ka kauban dayong dagan. Unya sa Oktubre 10, giatake sa BHB ubos

sa Julito Tiro Command ang istasyon sa pulis sa Talacogon. Nakontrol ug naklining dinhi ang upat ka Hpr ug ubang kagamitang militar. Sa Nobyembre 12, gi-isparo usab sa usa ka tim sa BHB ang usa ka elemento sa 23rd IB nga si Archie Napungahan tungod kay dili na ma-antos sa masa ang kaabusado niini, didto sa Doña Flavia, San Luis. Ug sa Nobyembre 20, nadugangan na usab og usa ka M16A2 ug usa ka karbin ang arsenal sa NPA, sa dihang usa ka CAFGU sa detatsment sa barangay Balit, San Luis ang milayas dala ang upat ka armas ug midangop ngadto sa mga kauban.

Pagka-Disyembre 20, gikompiska sa NPA ang mga himan sa survey team sa NCIP didto sa Lawan-lawan, Las Nieves, Agusan del Norte. Usa ka transit, duha ka VHF transceivers, usa ka video camera, duha ka ordinaryong camera, ug cash nga P4,100.00 ang anaa karon sa mga kamot sa mga kauban. Ang maong aksyon nanukad

sa kusganong pangayo sa mga masa nga babagan ang pagsukod sa CADT sa Lawan-lawan sa ngalan

sa oportunistang datu nga si Ronald Manhomusay.

Sa Oktubre 21, didto usab sa baryo Agsabo, Esperanza, Agusan del Sur, usa ka informer sa kaaway ug kriminal nga si Ricky Cagayan, ang nasapnan ra gyud ug gisilotan sa kamatayon.

Niini tin-aw kaayo nga subay sa sunod-sunod nga mga madaugong aksyong militar, dili ikalimod sa kaaway nga pakyas ang iyang tanang mga plano sa "pagdismantol" sa Front 88. Sukwahi sa iyang gustong ipagawas, padayon hinuon nakatigom og tanang-bahing kusog ang mga rebolusyonaryong pwersa didto ug lagsik nga naga-

abante ang armadong pakigbisog.

**Tungod
kay talagsa
na man kaayo
mosubida ang
kaaway sa bukid,
nakahukom ang
mga kauban:
"Dad-on nato
ang sangka sa
tugkaran sa ilang**

AK

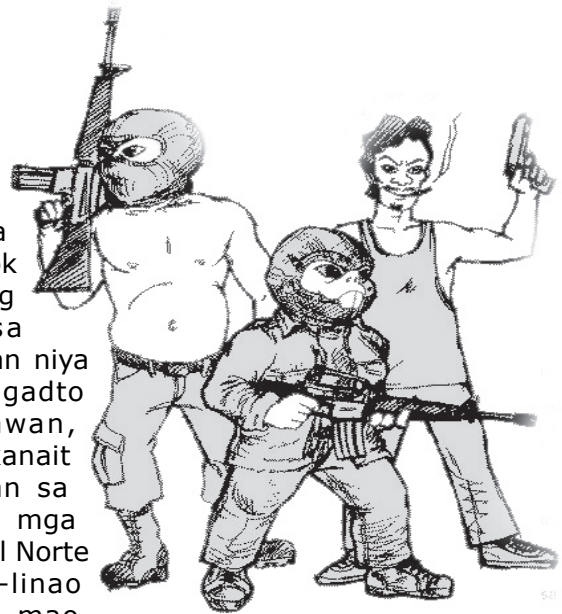
WILD DOGS: STAND-IN SA 401ST BRIGADE SA PAGHIMOG TERORISMO

Dili mga NPA kun dili mga membro sa Wild Dogs nga usa ka para-militar nga grupong gitukod sa AFP partikular sa 30 IB ubos sa 401st Brigade ang nanggapos ug nanagmal sa mga pobre ug ginagmayng nagmina-mina sa kabukiran sa Ginabsan, Buenavista, Agusan del Norte 'ning hinapos sa Hunyo, 2005.

Ang Wild Dogs didto magsugod sa Esperanza, Agusan del Sur nga gitukod ni Mayor Deo Manpatilan ubos sa pagtugot sa militar. Kontra-insurhensya ang nag-unang tahas niini busa ang ngalang "Wild Dogs"— mga irong-buang nga "manimhot" kuno sa mga kalihukan sa masa ug mga rebolusyonaryong pwersa sa lugar. Sa ngalan pa lang dili na kinahanglang isulti pa nga terorista kining grupoha. Ang irong-buang mopahit kang bisan kinsang nakababag sa ilang dalan basta dili lang ang ilang amo nga labaw pa 'sang irong-buang.

Dihang nakita ni Col. Macanas nga "epektibo" sa pagtisok og kahadlok kining grupoha ngadto sa mga masa, gipalapdan niya ang langkob niini ngadto sa Km27 Lawan-lawan, Las Nieves ug sa kanait nga mga kabaryohan sa Buenavista parehong mga lungsod sa Agusan del Norte partikular sa Linao-linao diin ang lider dinhi mao si Hulas Tinumogan alyas Datu Mantimongtimong.

Nagpakita dayon kini og sampol sa iyang kabangis dihang kaniadtong Marso 18, 2005, pito ka mag-uuma sa Hinandayan, Camagong, Agusan del Norte ang gipangdakop ug gitortyur sa 12 ka ka -pwersang Wild Dogs. Gidakop si Jomar Lawan, ulitawo, sa Sitio Minbugas sa balay sa iyang uyoan nga si Toto Bago. Sumala sa nakasaksi, pugos nga gipainom si Jomar sa tunga sa galon nga tubig nga gibutangan og sabon aron patug-

anon kung asa ang mga NPA. Gidala siya sa mga Wild Dogs didto sa busay sa sapa sa Sisiman ug hangtud karon, wala pa igkita si Jomar.

Pagka-marso 19, dungan nga gipangdakop sila si Eric Aragua, Edwin Taoc, Edgar Aragua, Fredo Lumactod ug usa ka ginganlan og Mito sa sitio Binuntalan. Gigapos ug gitortyur sila aron patug-anon asa ang mga NPA. Si Jomar maoy gisugo pagkulata sa pareho niyang mag-uuma, kay kung dili mosugot, maoy kulatahon sa Wild Dogs. Gidala sila sa Wild Dogs padulong sa sitio Sisiman.. Pagka- Marso 20, gidakop na usab si Loloy Diamante, taga Sisiman nga nangati nianang adlaw. Gigapos, gipainom og tubig, gipakulata kang Jomar, gibuboan ang ilong sa tubig ug giihaw ang iyang katian nga manok.

Niining hinapos sa bulan sa Hunyo lain na usab nga kabangis ang gibuhian niining mga "irong-buang" dihang tungod lang kay wala makahatag sa ilang gipangayong kuwarta, ang mga pobre ug gagmayng nanginabuhi sa pagmina-mina sa bukid sa Ginabsan, Buenavista ilang gipanggapos ug gidagmalan. Nagpatuo dayon sila nga mga

NPA. Sayo pa niini daghan sab ang ilang nakulatahan sa Golomboyan, Buenavista usa ka kasikbit nga barangay sa Ginabsan.

Apan sa wala pa kini niadtong Hunyo 15 gipatay nila si Jamil Mandahinog. Kini si Jamil membro gihapon sa Wild Dogs nga dihang nakaamgo sa kadautan sa binuhatan niining grupoha, milayas ug motampo unta sa NPA. Apan naapsan nila si Jamil ug dinhi walay kukaluoy nilang gipatay. Ingon niini sila kabangis sa mga membro nilang makahukom na sa pag-undang.

terorismo nga ilang gihimo. Apan subay sa panghitabo ug praktis bisan pa kun lukpon nila og butang og Cafgu o unsa mang para-militar nga grupo ang kabukiran mapakyas gihapon sila tungod sa daghang mga basehanan:

walay bisag usa sa mga kabus ug giharian ang dili gusto og kausaban nga maoy dala-dalang katuyoan sa mga rebolusyonaryong pwersa. Ikatulo, kay dili man moundang ang rebolusyonaryong pwersa sa pagpakigbisog moabot gihapon ang panahong maangkon nila ang kadaugan bisan ipaagi na lang nato sa sinugarol nga sinultihang "winner never quits, quitter never wins." Ikaupat, walay katakus pinansyal ang AFP aron malahutayong himuon niya kini. Moabot ang panahong maluya siya ug mamatay nga sama sa iro, "mamatay sa kagid ug sa grabeng ka-anemik."

Ang pagpanukod niining mga para-militar nga mga grupo ug pagpanukod og Cafgu detatsment ilabina sa han-ay sa mga Lumad mao karon ang gihatagag pagtagad sa AFP-4ID aron hikawan ang mga rebolusyonaryong pwersa og istableng baseng erya sa kahilitang bahin sa kabukiran. Ila usab kining prontera sa tagong

Una, sa katuyoan pa lang sa pagka-dili kamakatarunganon sa gubat nga gilunsad sa AFP-PNP-CAFGU diha sa pagpanumpo sa kagustohan sa katawhang molingkawas sa mapait nilang kahimtang seguradong mapakyas na sila. Ikaduha, gumikan sa hilabihang krisis karon sa sistema,

AK

ISNAYP!

ni Ka Awing

Matag usa may kasinatian sa paglihok nga dili malimtan ilabina kun kini talagsaon, makapaukyab ug mabulukon. Kini ang akong kasinatian nga gitahasan sa usa ka delikadong misyon. Ang pag-isnayp sa detatsment sa San Pedro, San Luis.

Septyembre 3. Ang gabon sa sayong kabuntagon nagsilbeng kamoplahe sa among pagkomando sa target nga nahimutang sa tabok sa suba. Samtang nagpaduol madungog na namo ang mga nagkadaiyang kasikas ug hinaguros sa nagbaha nga suba ug ang kasaba sa mga pasista nga nangatawa ug naghigot sa umalabot nga pista sa laing baryo.

Ang among halalom nga konsentrasyon natugaw sa usa ka makusog nga tingog nga nagpatigbabaw sa ubang kasikas: "Hoy! Landig! Unsa man di ka molandig? Istrapingon tika 'ron!"

Tingog kini sa mga mersenaryong berdugo! May sweldo na mangilkil pa ngadto sa yanong mga manorosohay!

"O,o, molandig ko! Paabota ko Sir!"
May laing tingog ang mipatigbabaw;
tingog sa usa ka babaye; tingog sa usa
ka inahan: "ayaw na mo panghilabot
sa mga manorosohay kay duna na man
'moy sweldo sa inyong pagka-cafgu."

Misanting sa kasuko ang akong
dalunggan. Mipalig-on kinig dugang sa
akong determinasyon nga ipatuman
ang misyon bisan sa kalisod ug ka-
delikado sa kahimtang; morag wala ko
kasabot sa akong gibati pagkadungog
ug pagkasud-ong sa yanong mag-uuma
nga naningkamot aron mabuhi ang
pamilya apan sayon lang nga kuhaon
ang kahago sa mga tawong nagsalig
lang sa ilang uniporme ug armas.

Miuliot pa kami pagkamang paduol.
Ginanaw ang target. Tataw na. Sa
gilay-ong 200 metros makita na namo
ang mga lihok sa Cafgu. Presko pa sa
akong hunahuna ang naagian nakong
treyning sa isnayping. Busa masaligon
ako. 200 metros? Gipahiluna nako

ang akong lawas. Giadyas-adyas
ang pagpunting sa sayt sa pusil.
May gamay'ng problema. Apan
kinahanglang mahatagag leksyon ang
mga buaya! Gihinol ko ang trigger sa
pusil samtang wala ibulag ang mata
sa target. Inanay nga nagkahugot
ang pagpislit nako sa trigger. Usa,
duha, tulo. Bang! Milanoglanog ang
buto sa sayong kabuntagon. Bang!
Gisundan pa. Ug Bang! Klaro nako.
Nabutalid ang target. Mihinayhinay
mi pag-atras. Dayong kahanaw sa
baga nga kakahoyan.

Pagka-ugma, didto sa baryo,
gibalita. Gipusil si Suset, ang buaya
sa mamala. Naigo. Tulo ka bala.
Mirisil! Matod pa's mga masa.

Pakunot sa Agtang

UNSAON NIMO
PAGTANOM ANG
10 KA PUNOAN SA
MANGGA SULOD
SA LIMA LANG
KA TUDLING
DIIN ANG MATAG
TUDLING DUNAY
5 KA PUNOAN ANG
SULOD?

Paghimo og
diagram.....

OPERASYONG SAYWAR NI COL. MACANAS GIPAKYAS

**Ang pakigbisog sa
katawhan sa San Luis**
batok sa operasyong saywar
sa pagpangulo ni Col.
Macanas sa 29th IB usa sa
mabulokon ug malahutayon.
Mahinumdoman nga sukad

sa hinapos sa miaging
tuig hangtud Marso 2005,
gipundohan og Re-engineered
Special Operations Team
(RSOT) ang barangay Balit
aron ipamugos ang ilang *civil
military operation (CMO)*.

Lain-laing matang
sa "pagpahumot"
ang gihimo sa
kaaway aron
"kabigon ang
kasingkasing
ug hunahuna"
sa masa.
Pagpamanday
og koral,
kasilyas, balay,
pagpananom
og falcatta,

pagpanambal, pagpanuli,
pangibot og ngipon,
pagpanghaylo og kwarta ug
pagpasulod pagka-sundalo,
uban pa,. Bisana unsa na
lang sa pagpakaaron-
ingnong diskarte ang ilang
nahunahunaan.

Apan gisalikway kini sa
masa tungod kay matngon
sila nga kining pagpa-ayo-
ayo sa kaaway gipaluyohan
sa itom nga laraw nga
siakon ang ilang han-
ay, ipasabong ang mga
lumad sa isig ka lumad, ug
himoong silang mga "NPA
surrenderees", armasana isip
CAFGU ug isip armadong

pwersa sa oportunistang datu nga si Mario Napungahan.

Lain-laing matang sa pagsukol batok sa RSOT operation ang ilang nahimo. Gikan sa mga datu, mga opisyal sa barangay, mga yanong lumulopyo ngadto sa mga batan-on ug mga bata mi-ako og lain-laing papel aron suklan ang kaaway. Anaa kadtong pagdangop sa konseho sa barangay ngadto sa gobyerno munisipal ug probinsyal o di ba sa simbahan diin napursige kini nga mopagawas og mga resolusyon, petisyon ug pamahayag sa mass media nga nagpapahawa sa kaaway sa baryo. Sulod sa baryo, ang matag sekreto unta nga lakang sa kaaway sa pagpanghadlok ug pagpanghaylo, sayo nga nasayran sa mga masa pinaagi sa inpormasyon gikan sa mga tawo nga suod sa kaaway. Dayon, ibandilyo kini sa mga bata nga nagsuroy-suroy sa mga balay aron makabantay ang tanan ug masayod unsay angay himoon.

Ang mga batan-on nag-inagapay nga walay marekrut pagka- CAGU gikan sa ilang han-ay. Ang kababayan-an maisugong nakiglantugi niadtong pipila ka lumulopyo nga nahaylo sa kaaway ug namahayag sa mass media sa mga abuso ug pagpanglapas sa tawhanong katungod nga ilang nasinati. Ang mga datu usab nagmalig-

on ug mitabang nga maumol ang opinyong publiko nga nagapakita sa dautan nga tinguha ni Col. Macanas ug sa AFP. Ang mga personahe nga giinitan ug gihugon-hugon nga kuoton sa kaaway wala pasagdi nga maglakaw nga mag-inusara. Ang pipila ka simpatisador nga mga personahe sa munisipal nga gobyerno nga gihasi sab sa kaaway, gidasig sa mga masa ug gihatagan og suportang morale aron padayong mobarug batok sa militarisasyon.

Resulta niini, wala madayon ang plano sa kaaway nga motukod og detatsment duol sa baryo. Ang RSOT napahawa sa baryo tungod sa presyur sa simbahan ug mas taas nga ang-ang sa reaksyunaryong gobyerno, labina human niadtong nag-unay ang kaaway ginamit ang granada. Ang kataw-anan kay imbes himoon sa kaaway nga *grand finale* sa ilang "malampusong" CMO ang pag-adto ni Arroyo sa San Luis, napugos hinuon si Arroyo nga komprontahon si Macanas sa dili na malimod nga mga abuso ug kalapasan sa RSOT.

AK

ANG UNIBERSAL NGA DEKLARASYON SA TAWHANONG MGA KATUNGOD

Niadtong Disyembre 10, 2005 gisaulog ang ika-57 nga kasumaran sa pangkalibutang adlaw alang sa tawhanong katungod. Ang Unibersal nga Deklarasyon sa Tawhanong Katungod mao ang baruganang gisagop sa UN kaniadtong 1948 nga nagpalig-on sa dignidad ug mga katungod sa tanang katawhan sa kalibutan. Sa 1950 ang United Nations General Assembly miproklama sa Disyembre 10, isip International Human Rights Day.

Ang Pilipinas, usa sa mga nasud nga mitimaan ug nanaad nga ipatuman kini sa tanang panahon dili lamang ang Universal nga Deklarasyon sa Tawhanong mga Katungod kundili ingon man usab usab sa kasabutang *Civil and Political Rights, International Humanitarian Law, ug Protocol I ug II sa Geneva Conventions*. Apan kumusta ang pagpatuman niini sa rehimeng US-Arroyo?

Sulod sa upat ka tuig na niini sa gahum mokabat na sa 4,207 ang natala nga mga kaso sa kalapasan sa tawhanong katungod. Mokabat kini sa 232,796 ka indibidwal o 24,299 ka pamilya gikan sa 237 ka mga komunidad. Apil na niini ang kapin sa 150 ka mga kasong politikal nga walay kukaluoy'ng gipamatay sa mga sakop sa mersenaryong AFP, PNP, CAGU, CVO ug mga para-military groups. Aduna usa'y 285 ka mga politikanhong binilanggo sa tibuok nasud diin 13 niini mga babaye ug 18 niini mga menor de edad, ang anaa pa sa mga presohan. Niining gidaghanona, lima ang tua sa Misamis Oriental Provincial Jail ug upat ang tua sa Provincial Jail sa Agusan del Norte.

Padayong gihikawan ni Macapagal-Arroyo ang kadaghanan sa katawhang Pilipino sa mga ekonomikanhong katungod.

Nagpamatuod niini ang padayong kalisod sa panginabuhian sa mga yanong katawhan diin mokabat na sa 13.2 milyones ang kulang ug walay trabaho sukad pa niadtong Abril 2005. Kini miresulta sa grabeng kakabus sa 75% sa 85 milyones nga populasyon sa Pilipinas, samtang 15% niini halos wala na gayoy makaon.

Wala ideklarang balaod-militar ang gipatuman sa rehimeng Arroyo. Migamit kini sa mga mapanumpuon balaod nga namugna pa niadtong panahon ni Marcos. Ginamit ang Batas Pambansa Blg 880 o “no permit-no rally” nga palisiya aron hatagag rason ang *Calibrated Preemptive Response (CPR)*, gipasamot pa niini paggrabe ang pagpamitol sa mga kalihokang protesta sa katawhan. Anaa usab ang E.O. 464 nga nagdili sa mga *public officials* pag-testify sa bisan unsang imbestigasyon sa kongreso, kadungan sa pag-screen usab sa mga pamahayag sa prensa pinaagi sa *National Telecommunication Commission (NTC)*.

Wala pa sukad-masukad nga ang terorismo sa estado haom kaayo nga gihulagway kaysa rehimeng US-Arroyo. Wala kiniy pagrespeto sa internasyonal nga tawhanong balaod ug bata kang katungod sa katawhang Pilipino ug manipestasyon na kini sa kadunot ug padayong pagkadugta nga susama sa kanhing diktaduryang Marcos sa dihang hapit na kini mahugno.

Mahinungdanon ang pag-ila ug pagrespeto sa tawhanong katungod sa kinabag-ang katawhan tungod kay nagsalamin kini sa tinuoray nga kalambuan sa katilingban. Sa kasaysayan sa

paglambo sa sibilisasyon sa tawo, nagbansiwag kanunay ang pakigbisog sa naghagong hutong aron tahuron ang katungod ug ipatigbabaw ang kaayohan sa kadaghanan batok sa interes sa pipila ka mga mapahimuslanon sa katilingban.

ANG KALAINAN SA COMMAND-DETONATED EXPLOSIVES SA MGA ROCKET BOMBS SA AFP

Wala kalainan kun ang hisgutanan sa opereytor. Pareho kining gi-opereytan sa tawo. Apan dinhi ra taman ang ilang pagka-susama.

Ang *command-detonated explosives* nga gigamit sa NPA wala idili sa Ottawa Treaty kay dili kini mobuto sa simpleng presensya lang sa tawo. Pinili usab ang target niini ug ang tawo nga naga-opereyt niini nakahibalo kaayo kun kinsa ang ig-on. Ang mga *land mines* nga gidili sa Ottawa Treaty sa 1997 mao kadtong tipo sa *land mine* nga mobuto lang og iya bisan kun sa simple lang nga presensya, kontak, o nakaduol nga tawo o behikulo. Wala kiniy opereytor.

Kasukwahi kaayo sa *command-detonated explosives*, ang *rocket bomb* nga ihulog sa eroplano gikan sa kahanginan dili makaila kinsa ang mangaigo didto sa yuta. Dugang pa gyud gidesinyo kini aron puohon ang dakong ihap sa mga tawo sa halapad nga radius. Ug mas makuyaw kini kay kun ihulog na, unya dili mobuto kay bugok diay mobuto pa gihapon kini sumala sa ubay-ubayng panghitabo diin mga inosenteng tawo ang nangapulbos (*karong bag-o lang may nabuthan sa usa ka bomba nga salin pa sa WW2*) dihang ila kining gikubi-kubian. Gawas pa, kadudahan usab ang kahingigo niini kay bisan gani ang “*smart bomb*” o JDAM (*Joint Direct Attack Munitions*) sa US misipyat pa man pag-igo sa iyang target didto sa Yemen, sa Iraq ug bisan didto sa Sulu.

Sa pikas bahin, ang *command-detonated explosives* dili na man mobuto kun kuhaon na ang gitaod nga mga *accessories* niini sama sa *blasting cap*, *wire* ug *battery* nga mao usab ang naandang ginahimo sa mga rebolusyonaryong pwersa kun ang ilang opensibang operasyon natapos na. Tungod kay *command-detonated* kini, ang prinsipyo sa iyang operasyon susama ra usab gani sa pusil nga mobuto lang kun kabliton ang gatilyo. Mao usab ang *command-detonated explosives*, mobuto lang kun pisliton ang

switch ug sa seguridad usab nga target.

Karon kay gubat sibil man kini, ang NPA nga usa lang ka gerilyang pwersa nga nagagamit sa gerilyang taktika, wala gyúy dag-anan kun iparang sa superyor nga mga armas sa AFP. Wala siyay *rocket bomb* o eroplano aron mokarga niining matanga sa bomba. Aduna lang kiniy igo-igong stalk mortars. Busa, mangita kini siya og pamaagi unsaon pagpilde ang AFP. Ug nakita niya kini diha sa paggamit sa *command-detonated explosives* nga wala makalapas ug wala idili sa Ottawa Treaty, aron pugnan ang kaaway sa pagsabwag og kadaot ngadto sa rebolusyonaryong pwersa ug katawhan sa kabukiran. Ang paggamit niini diha sa gerilyang pakiggubat wala makasupak sa bisag unsang mga lagda sa gubat.

Apan ang AFP mibahihi dayon kay kasagaran mapilde man sila tungod sa paggamit sa NPA niining *command-detonated* nga mga eksplosibo. Busa daw pahabang nagtinguha kini silang dis-armahan ang mga rebolusyonaryong pwersa diha sa nataran sa opinyong publiko. Gipa-bahaan nila ang *media* sa ilang mga pamahayag nga nagtulisok sa paggamit sa NPA niining mga *land mines* nga wala man kini idili sa Ottawa Treaty!

Ang maayo hinuon sa AFP, mao nga idili na ang paggamit niya sa iyang mga *rocket bombs ug stalk mortars* diha sa pakiggubat kay kining mga bombaha dili makaila sa mga Pulang manggugubat nga NPA tali sa mga inosenteng sibilyan panahon sa ilang pagpamomba sa kabukiran. Mga sibilyan man ang ilang mangaigo! Ug dako kaayo kining kalapasan sa Geneva Conventions!

Ug sa paghisgot og mga terorista, kun ang AFP mamomba sa mga komunidad sa kabukiran ginamit ang mga Tora-tora ug OV-10 fighter planes nga nakadislokar sa gatusan o kalibon ka mga lumulupyo, sa dinagko ug dinaghang pagpangdaot sa mga tanom, dili man lagi kuno sila terorista. Kun ang mga Death Squads nga sila ra ang nagtukod, momasaker ug manalbeyds sa daghang mga tawo ilabina sa mga party-lists

leaders dili man gihapon sila terorista.

Apan kun ang NPA mangambus sa mga tropa sa AFP motiyabaw dayon sila nga binuhatan kini sa terorista. Sila lang diay ang dunay pribelhiyong motawag og bisag unsa na lang nga ngalan sa mga tawo, diin niining kasuha, ang mga NPA gihinganlan og terorista! Apan ang katawhan ilabina ang mga mamumuo sa kasyudaran ug mag-uuma sa kabukiran, kinsa nakatilaw sa kabangis sa mga tropa sa AFP, ang anaa sa pinakamaayong posisyon paghukom kinsa gyud ang tinuod nga mga TERORISTA!

AK

MGA KALAPASAN SA TAWHANONG KATUNGOD SA 8TH IB ug SCOUT RANGERS

“Kana silang mga sundalo ang mga tinuod nga terorista didto sa kabanikanhan,” sumala pa ni Dems, kinsa uban sa lain pa ang gihulga sa mga elemento sa 8th Infantry Battalion nga disiotso na lang kuno ka adlaw ang ilang kinabuhi tungod kay anaa na sila sa Order of Battle sa militarya.

Usa lang kini sa panghitabo panahon sa operasyong militar sa 8th IB ug mga tropa sa Scout Rangers ubos ni Lt. Col. Adriano Colina didto sa Lantad, Balingasag ug Malayan, Bantaawan Gingoog City, Misamis Oriental panahon sa ilang military operation kaniadtong Septyembre hangtod Disyembre, 2005.

Ania ang hingpit nga talaan sa ilang mga kalapasan:

1. Pagpangawat ug pagpangdaot sa kabtangan ug pananom sa masa

Septyembre 17, 2005. Malayan, Bantaawan, Gingoog City. Gipang-ihaw ang 25 ka mga manok; gipangyabo ang 25 ka tarong mani ug gitamak-tamakan ang kamanihan ug kamotehan ug gipamutol ang mga saging. Gipang-ukadyang ang mga butang. Sa panimalay ni Mrs Erlinda Manseguiao. Gipangulohan kini ni Col Colina, Lt.Gok-ong ug Lt Jardin.

2. Pagpanghadlok ug panghulga sa masa

Lantad, Kibanban., Balingasag. Septyembre 30, 2005. alas 7:00 sa kagabhion. Nag-inom silang Cpl Makiling uban sa usa niya ka ka kaubang sundalo. Gihadlok ang magtiayong Alfredo ug Conchita Ebalang nga anaa na sila sa OB ug 18 ka adlaw na lang ang tagal nila. Pwerteng

hadloka sa magtiayon.

3. Pagdetatsment ug pagpuyo sa mga sundalo sa mga panimalay

Lantad. Septyembre 14, 2005. Panahon sa ilang military operation didto dayon sila moplastar sa kabalayan sa pipila ka lumulupyo; naa say didto sa eskwelahan, sa Day Care Center, sa Kapilya, Kombento sa Pari ug Waiting Shed. Gibati og kahadlok ang mga lumulupyo kay basin og magka-engwentro kini sila tali sa mga NPA.

4. Harassment

Lantad. Septyembre 16-24, 2005. Gipang-imbestigar ang mga membro sa Balingasag Farmers Association Anakpawis, Gabriela mga prente kuno sa NPA; nga ang kooperatiba sa baryo iya sa NPA. Nangahadlok ang mga masa u gang uban milayas na lang gyud.

5. Illegal nga pagdakop ug harassment

Lantad. Septyembre 26, 2005. Si Nardo Holiao nga nangayam og baboy ihalas gidakop siya sa nagpatrolyang mga sundalo. Dihang gibuhian siya midagan siya gumikan sa kahadlok apan gipaaranan siya sa mga bala. Maayo na lang kay wala siya maigo.

Usa usab ka Lilibeth Rumania ang gidakop ug gidala sa Midbanday, Claveria diin tua ang HQ sa 8th IB mahimutang.

ASA NA ANG GIPANGHAMBOG SA GOBYERNONG PROBINSYAL SA MISAMIS ORIENTAL UG MILITAR NGA NAKABIG NA NIINI ANG KASINGKASING UG HUNAHUNA SA KATAWHAN SA LANTAD?

Una, kaniadtong Oktubre 10, 2005 gidagan sa masa ang usa ka M16 nga gisandig sa kompiyansang tropa sa 8th IB didto sa Tapol, Kibanban, Balingasag. Sa media wala kini mabaniog kay gitapin-an ni Col. Colina ang balita nga dili makahungaw sa taga-gawas. Isip panakip-butas iya dayong gipuyok-puyok ang pipila ka mga residente didto nga daan sab nga mga badlongon ug salawayon didto sa Lantad pinaagi sa pagpasuroy-suroy kanila sa syudad sa Cagayan de Oro aron lingawon ang mga mata sa mga talan-awon ug temporaryong busgon ang tiyan sa katuyoang mawingig ang ilang mga panghunahuna sa “kahayahay” puy-an sa syudad ug kondenahon niini ang “kawala kunoy kaayohan” nga nahatag sa rebolusyonaryong kalihukan ngadto sa katawhan sa maong lugar.

Dili dali sulbaron ang suliran sa

katawhan nga human mahimoi og pipila ka kasilyas moingon dayon sila nga “lambo”na ang pamuyo sa mga tawo sa Lantad! Taphaw ra kaayo ang pag-ila nilang Governor Moreno ug Col. Colina sa gatusan na ka tuig nga problema sa katawhan nga mao ang problema sa wala o kakulang sa yuta busa napadpad na sa bukiron na kaayong lugar ang maong mga tawo tungod kay biktima sila sa pangilog sa ilang mga kayutaan sa kapatagan pinaagi sa panglingla ug panghaylo!

Wala man maproblema ang katawhan sa Lantad tungod kay wala silay kasilyas? Ang naproblemanan nila ang isulod sa kasilyas! Silang Governor Moreno ug Col. Colina sa labing tinuod ang naproblemanan kun asa sila moigwad kun moadto didto. Busa kini dayon ang ilang giuna paghimo ug mi-anunsyo dayon sa media nga “lambo”na ang pamuyo sa katawhan sa Lantad kay anaa

‘nay kasilyas!

Ug kanang solar drier nga ilang gibutang maayo lang na sa pipila nga aduna nay halapad nga kamaisan. Apan ang kadaghanan sa mga tawo didto wala pa maproblema sa bularanan sa ilang mais o kape. Ang ilang gikaproblemanan mao ang ibulad.

Dugang pa nilang panghambog nga aron kuno “mapalambo” ang Balatukan isip *tourist spot* gipadali ni Moreno ang paghimo sa kalsada paingon sa Lantad. Apan walay kahibalo si Moreno nga wala magkinahanglan ang mga Lumad sa Lantad nianang *tourist spot*. Ang gikinahanglan sa katawhang Lumad sa maong dapit mao ang pagpreserbar sa ilang Yutang Kabilin nga seguradong maguba kun pahinuntan kining programa ni Moreno sa “kalamboan” kuno. Tin-aw sa kadaghanang mga tawo didto nga kining *tourist spot* kalamboan lang sa mga kapitalista nga makabenepisyo sa maong *tourist spot*.

Busa seguradong mapakyas gyud sila pagkabig sa kasingkasing ug hunahuna sa katawhan sa Lantad. Wala silay pagrespeto sa tradisyon ug kultura — sa Katungod sa Kaugalingong Paghukom sa mga Lumad (Right to Self-Determination) nga Higaonon sa Lantad.

AK

KROWORD

PABABAG

1. Nag-una / mas mahinungdanon
9. Armed Forces of the Philippines (pinamubo)
10. Revolution ___ minute
11. Unang tawo sa kalibutan sumala sa bibliya
13. Kurba nga dalan nga ginasubay sa mga planeta, kometa o bulan
14. Tambakan sa kahimanang pangmilitar/armas
17. United States (pinamubo)
18. Nagkahiusang Prente (pinamubo)
19. Sayup; (iningles)
22. Sa musika termino nga gigamit isip direksyon aron pungan ang nota sa iyang hingpit nga value
24. slang sa unibersidad didto sa Australia;
26. Araling Aktibista (pinamubo)
27. North America (pinamubo)
28. Extra Terrestrial (pinamubo)
29. Marine Safety Office (pinamubo)
31. Listahan sa mga presyo sa tanang pinalit
33. Adlaw sa tingsweldo
35. S____; instrumento nga nagagamit og *sound waves* aron kwentahon ang giladmon sa dagat
36. Julito _____ Command
37. Reserved Officer (pinamubo)
38. Pangit (iningles)
39. Laing pulong sa tagalog sa ipiyait; isumbong; pagdemonyo
41. Agrarian revolution (pinamubo)
42. Prisoner of War (pinamubo)
43. __ Niño; matag panahon ngapag-init sa kadagatan nga

1	2	3		4	5	6		7		8	
9				10				11	12		
						13					
14	15		16							17	
18						19	20		21		
		22			23				24		25
26					27			28			
		29		30		31				32	
	33				34			35			
36					37			38			
39				40			41				
42				43			44				

PAUBOS

1. Pahinungod sa namatay
2. Radio Frequency (pinamubo)
3. Ok-ok (tagalog)
4. Tuyok; biyo;lambod (iningles)
5. Industrial Engineering (pinamubo); natad sa pagdesinyo ug pagpadagan sa industriya
6. Sa kapitalistang katilingban, kasukwahi sa burges kanta gikan sa Tambisan ng Sining
7. _____ Day; selebrasyon sa Mayo Uno
8. Ika-unom nga planeta gikan sa adlaw, ikaduha sa pinakadako, ug adunay 32 ka bulan nga nagtuyok niini
12. Ngalan sa babaye; angga sa Diana
15. Republic of the Philippines (pinamubo)
16. Piliay; botasyon; hukmanan
20. Reaffirm (pinamubo); ang unod sa dokumentong Ikaduhang Bantugang Kalihukang Pagtul-id (IBKP)
21. Laing tawag sa *field trip* o *excursion* (iningles)
22. Lumad nga hayop sa Mindoro nga morag gamay nga kabaw
23. United Nations (pinamubo)
25. Ebony and _____; kanta ni Paul McCartney ug Stevie Wonder
28. T_____; usa ka lugar sa Mozambique, Africa
30. Overdraft (pinamubo); pagkaalkansi,
32. Puy-anan; Sak-anan
33. Gamit sa uma ug sa minero
34. Ileksyon; pagtulon-an (tagalog)
36. Tumoy; pungkay; taluktok;
40. Transportation expenses (iningles pinamubo)
41. Armed struggle (pinamubo); Ang Kalihukan
39. Iningles sa dugu-on nga pakigubat

US WALAY ILHONG BALAOOD KUN DILI PABOR SA IYANG KAGUSTOCHAN

Sa Article 17 sa Third Geneva Convention, 1949:

“Walay pisikal o mental
tortyr, o bisan unsang
porma sa pagpamugos
ang idapat ngadto sa mga
prisoners of war.”

Sa Universal Declaration of Human Rights, 1948:

“walay bisan usa nga
paga-tortyuron o sa
bangis ug dili maki-
tawhanong pagtratar.”

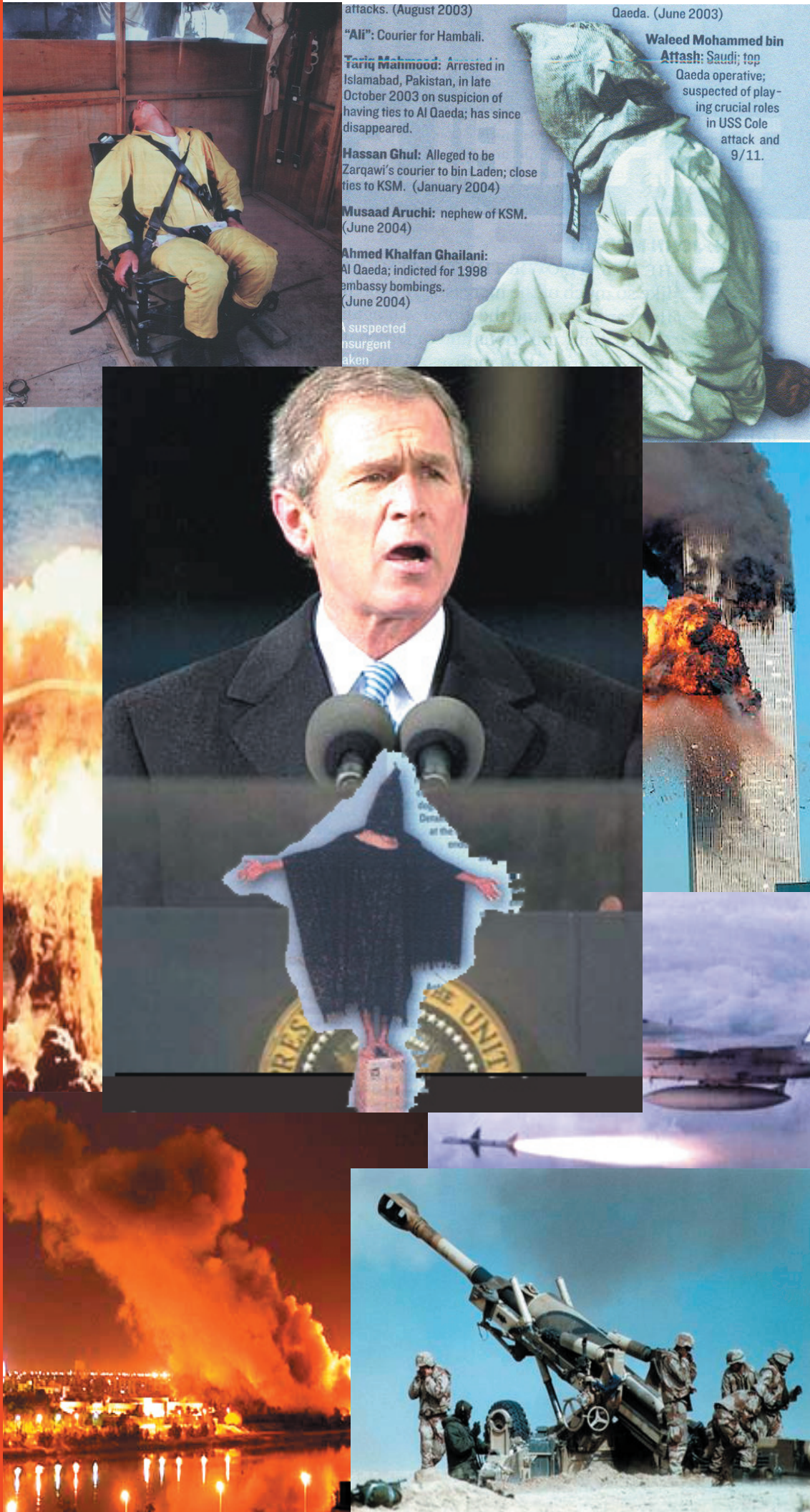
Sa US Army Field Manual, 1992:

“Ang Geneva ug palisiya
sa US tin-aw nga nagdili
sa bangis nga binuhatan
o pagpanghadlok, lakip sa
pisikal o mental tortyr,
panghulga o panginsulto.....
isip pamaagi o abag sa
interogasyon.”

Apan matod pa ni Bush ug sa iyang mga alalay:

“Ang Geneva Convention
dili madapat ngadto
sa pagdetenir sa mga
binilanggong al-Qaeda ug
Taliban ug ang mga naandang
internasyonal nga balaod
walay legal nga epekto ngadto
sa presidente o sa militarya
tungod kay wala kini ilha sa
US constitution.”

- Jan 22, 2002 nga memo
ngadto sa Pentagon

attacks. (August 2003)

Qaeda. (June 2003)

“Ali”: Courier for Hambali.

Tariq Mahmood: Arrested in Islamabad, Pakistan, in late October 2003 on suspicion of having ties to Al Qaeda; has since disappeared.

Hassan Ghul: Alleged to be Zarqawi's courier to bin Laden; close ties to KSM. (January 2004)

Musaad Aruchi: nephew of KSM. (June 2004)

Ahmed Khalfan Ghailani: Al Qaeda; indicted for 1998 embassy bombings. (June 2004)

A suspected insurgent taken

Waleed Mohammed bin Attash: Saudi; top Qaeda operative; suspected of playing crucial roles in USS Cole attack and 9/11.